

310675

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 30-వ తేది గురువారము
రుధి రోడ్డు రివాసుల సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ చవతి ర.

No 128

సంచిక ౧౨౮

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పునరుత్పన్నమందు

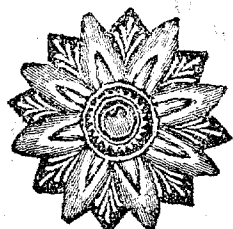
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధమృతము. అమృతాంజనము అమృతశక్తి మాదిరిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచి కొనిన మోసములు అగడు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జెడమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మాకు స్వల్పవస్తువు లేక గొప్పవస్తువు అను వ్యత్యాసమేలేదు.

సామాన్యం సౌకర్యార్థమై చిన్నముపులుకూడ మిక్కిలి అందముగాను,
దృఢముగాను తయారుచేసి అమృతమునకు సిద్ధం నుంచియున్నాము

సామంతిల్ల 1/2 సవస్తురదిన
మజారిలో సహ
రూ 12-0-0
1/4 సవరందిమజారిలో సహ
రూ 8 0-0

1/2 వరహావెత్తులో తయార
గును. మజారిమూలము
రూ 4-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తికులు నెం. 25 చెనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

1842 (3)

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 594

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

500 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలుగల సీసా తెలిపినన్ని గుణములుగలవు దయచేసి తక్షణం కి బుద్ధును
కంపుడు. ఎం. మెకయ్య, తాలూకా నిమస్తా గురువార, గుంటూరుజిల్లా.

508 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు అందరును కృత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తాంబూలములో
జాడిన మలబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే కి బుద్ధును కంపుడు
ఎన్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు, ఏజంటు, బ్రెస్టు అందు కో నైదాపుము.

బాల సుఖోదయ ఇది బిడ్డలకు కల్పకరువు. శ్రేష్ఠమైన మూలికలనుండి కాస్త్రీకముగా తయారుచేయబడి
నదిబిడ్డలకై, ఎకలి తపండుట, భేదము, జురుపులు, తీటు, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధకము మొదలగు
వాటిని పోగొట్టి మంచినుకము పుష్టినిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు బౌవధము బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చినది. 12 బుడ్డ కంపెనీనెను.
కమెటరావు దేశపాండి లైక్ కాక్ డెక్కా ప్రెస్సు బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

ప్రాచీ:— నెం 831, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు, ప్రాచీనుండి వి. పిలు కంపెనీదేవు.

సాళ్యపు వెంకటాచల వండితులు శ్రీ శివారావువ వైద్యశాల మైసూరు. (2)

హిందీ హాకెటు డిక్షనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును
వెల ౧ రూపాయ పోస్టేజీవేరే. మొత్తంగా కొంటే హాల్లోను
కు కమిషన్. త్వరపడండి. పం. ఆదినారాయణశాస్త్రి,
అన్ని సాపులైర్ దొంగను. ఆగ్నేయం శ్రీ పి. కే. చంద్రాను.

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

గుంటూరు

శ్రీబలిశేఖర్ లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

సత్యహాస్యగ్రామీ (వైద్యశాటకము)	1-2-0
సాత్రాజిత్ము (శృంగారరచన)	1-0-0
బుద్ధిచురీదిలా సము (కవిజానము)	1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, వద్యములు)	1-0-0
సంపూర్ణ గామయణము	1-4-0
సంపూర్ణోత్తర గామయణము	1-4-0
సతీమతి (పత్రికాశాటకము)	1-4-0
సువర్ణసౌక్ర (Spoiled by drink)	1-0-0
సుమతీదేవి (పత్రికాశాటకము)	0-12-0
అనసూయ (పత్రికాశాటకము)	0-12-0
రసపుష్పకదము (పత్రికాశాటకము)	1-0-0

ఇకర గ్రంథము లన్ని దొంగను. ఆర్డరునుబట్టి కమిషన్ ను వర్తకులకు మంచి కమిషన్.

వృత్తాంతలేఖలు

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

మారతాళము

ఆగష్టు 27:—కెరియా భారతీయులకు జరిగిన అరమాన మునకు భారతీయు లందరూ నేకగ్రీవముగ ఆగమ్యుని తెలిసి పుట్టుకై 27 వ తేదీన మారతాళమున జేయబడుచున్న కొరకు టిప్ మాపురమందు మాతాళమును పూర్తిగ జరుపుకై పయనము జరిగింది. మూర్ఖ కృష్ణకాంగ్రెస్ సంఘము కార్యదర్శు లిద్దరి సంతకముల క్రిందను కెరియానవస్థను గురించి కర పత్రములను పంచివెట్టిరి. కెరియము సామంతులను, నిన్నటి సామంతులనును కూడ తిక్క చూపవందు బహిరంగసభలు జరిగినవి. చెడుతువాడ సరసింహను పంతులుగారును, రాజా రావుగారును ఉపవ్యసించిరి. ఈ దివసున బహుళలోని చాల కొట్టు కట్టికేడిరి.

పామ్యరు తిలక్ జాతీయపాఠశాల

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

గాంధీమహాత్ముని అపూర్వ ప్రబోధములను కేరమానం జంక్షను బయట దేరి జాతీయ భావాలను ఆనందముగలవు. పామ్యరు బందరు కట్టజమునకు నుమారు 15, 16 మైళ్ల దూరమున నున్నది. ఇందు 1921 వ సంవత్సరమునందు జాతీయ భావాలను స్థాపించిరి. పునఃప్రభు లగు గడియారం సాంబశ్యగారు ఖాజా అనుకుల్లాసాహేబు మొదలుగారి అవరణవలన ఆ పాఠశాల దివిజనాభివృద్ధిచుచున్నది. ఇందు నుమారు 60 మంది పిల్లలును కిక్కులునుగలవు. ప్రస్తుతము చొక్కీ కెడ్డేగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగను, తదితర సలహాదారు ఉపాధ్యాయులుగను పనిచేయుచున్నారు. ఆనుకుల్లాసాహేబుగారు మూలము కట్టు కొనటకై వారి కెద్దయిట్లను యిచ్చియుండిరి. సాంబశ్యగారు ఈ స్కూలునకు క్రెడిటరీగానుండి పనిచేయుచున్నారు. జాతీయ భావాలను ముఖ్యముగా కట్టజమునకుఁ బ్రేరేపిస్తే తోడుగ కర్వసాను కార్యమును యిందు నేర్చుచున్నారు. నడకగము, తిక్క నేత కొలిచి దివసులలో ప్రవేశ పెట్టబలయునని వీరికి కోరికగలదు. ఇట్టి విద్యాలయములు వృద్ధి కెడిది గ్రామజనుల పురోభివృద్ధికి కారణభూతము లగుగా!

పార్వతీపురం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

కెన్యా మారతాళము

ఆగష్టు 27 తేదీ ఈపునకు సంపూర్ణ మారతాళము జరిగి

నది. కట్టజములో రుకాణము లన్నియును ఉదయము నుండియు మూలమున జరిగెను. కాంగ్రెసు అహింసయు విషయమై సభ్యులను చేర్చుటకును నిరాశయు ప్రోత్సహించే యుటకును శ్రీయుతులు బులను సాంబమూర్తి, వందపాక రంగారావుగారును, పామ్యరూడి సత్యనారాయణగారును, గాడి వెంకట బలరామరామగారును ఉదయము దయచేసిరి. నామకు లను ఉదయమున పురదీపుల మేళతాళములతో ఊరేగించిరి.

ఉదయమున అహింస సంఘసభ్యులను చేర్చిరి. సాయంత్ర మున కన్యాభాగ్యము మంటపమునంద పునఃసభ బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయుత మ. కొదండరామస్వామిగారిని శ్రీయుత గరికి పాటి నుండరం పంతులుగారు సభపాఠికరవు. అభ్యక్షులుగా నుండుదలచిరి. శ్రీయుత వారుపూడి సత్యనారాయణగారు కన్యాభారతీయుల దుస్థితిగూర్చి వివరముగా నుపవ్యసించిరి. శ్రీయుత రంగారావుగారును వై సమస్యను స్వరాజ్యము కల్గ నే తీర్చగలమని వివరించుచు ఉపవ్యసించిరి.

శ్రీయుత బులను సాంబమూర్తిగారు ఉద్యమ రీత్యమును పూర్తిగా వివరించుచు కాకిచాడలో జరుగు మహాసభా హ్వనము విషయమై సహాయము చేయవలసిదని కోరిరి. అభ్యక్షకులు కట్టజరవుల వారికోర్కె నెరవేర్చవలసినదని కోరుచు, వారికి నందనములొప్పించిరి. కన్యాభారతీయుల విషయమై తీర్మానము చేయబడినది.

వై సభక, కెంద్రపాఠి కుటుంబములో గాంధీమహాత్మునికి నుమారు గట్టుటచే ఆరోగ్యముగలిన ఒక యువకుని తిరపున వైకేర్యముతెచ్చి మహాత్మునకు వారు సమర్పించిరి. సగర సకీ ప్రసతో కార్యక్రమము ముగిసెను.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు

నిన్నటిదిని గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు ఈ గ్రామమునకు వచ్చేసియుండిరి. పురమందిరమున సాయంకాలము శ్రీయుత తూములూరు శివరామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభలో శ్రీ కుమారరాజుగారు "హాలీ కష్టములు కాంగ్రెసు కి" యను విషయమును గూర్చి చెందు ఘంటలకాలము గంభీరోపన్యాసము చేసిరి. పాటకజనముయొక్క కష్టములను విపులముగ వివరించుచు, ప్రపంచమున కార్ధారభూతిను యిం యీ పాటకజనముపట్ల సానుభూతి చూపక, వారి కష్ట పరంజరలకు తానగునట్లుచేయుట మిగుల నీచమైనదని చెప్పిరి. హాలీయందు విశేషభాగము అస్పృశ్యత బోగొట్టుటయే నిన్ను జాత్యుద్ధరణముగను. నిన్ను జాత్యుద్ధరణమే స్వరాజ్యము.

యంత్ర శాలాధికారులు - ధనికులు

"యంత్ర శాలాధికారులు హాలీ వెంకయో బాధించుచున్నారు. వారిచే దివసమున 10 ఘంటలకాలము పని చేయించుకొనుచు, లాభమునెల్ల తామే పును. కొనుచు వారికి తగినంత హాలీల నొసంగుటలేదు. ఎవరికష్టముచే ధనికులకును బాధించి, అట్టి పాటకజనమునకే ధనికుడు, యంత్రశాలాధికారి, మిలల నీచముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. స్వరాజ్యమునకైన న, స్వాతంత్ర్యమునకైనను పాటకజనముయొక్క కష్టముల నివారణచేయవలెను. వారికి తగునకతు లన్నియు ధనికులు యజమానులు ఏర్పడువలయును. యంత్రశాలాధికారులు తమ లాభములో సగము తాము పుచ్చుకొని మిగత సగము హాలీల కొనగవలయును.

ఈ కుమారరాజుగారు మానవునికొరకై భగవంతునిచే నిర్మింపబడినది. కాని ధనికులకొక కే కాదు. ధనికులు భూములకు తయై తామే ఆక్రమించుకొని వీలవలె పాటకజనమునకు పాలేమలను మిగులవై పెట్టుచుందురు. అట్లుచేయక శ్రమింపవలసికే తమ గృహముల నిర్మించుకొనుటకు వలయు ప్రదేశము నొసంగి, ఆవల విగిలిన స్థలమును గ్రామములందరు సమముగా అనుభవించవలెను. పాటకజనముయొక్క ఆరోగ్యమును కూడ తమ యజమానులగు ధనికులు కాపాడుచుండ వలయును. విక్రంతిలేక వారి చేతిచేయించుచో వారి ఆయుధమును నశించిపోవును. సగము ఆయుధముగను, వారి ఆరోగ్యము కెడినందు, వారికి పశుభయము మార్గముల బోధించుచు, వారిని ఉత్తేజికి కొనిరావలయును. అస్పృశ్యతకూడ తొలగింపవలయును. కాంగ్రెసువారు కొంత ధనము అస్పృశ్యతా నివారణముకై ప్రత్యేకించియున్నారు. ఇప్పటికిని హాలీయెడ కాంగ్రెసువారు నిరాదరణయే చూపుచున్నారు. కాంగ్రెసునందలి హాలీల విషయము చేసిన తీర్మాన ములలో వెట్టిచో స్వరాజ్యము కలెలామగలము.

శాసన సభలు

శాసనసభలలో ప్రతిష్ఠంభము చేసెనమని సహాయనిరాకరణము పూనక మనుటయు కట్టి బ్రాంతియని తెలపవలయును. దాసుగారు పెద్దలు. వారి త్యాగ మహిమను కాని శాసనసభల విషయమున మాత్రము భేదాభిప్రాయము కలిగియున్నది. శాసనసభల బహిష్కారము తన్నుచో సహాయ నిరాకరణము నశించిపోవును. దాసుగారు ప్రతిష్ఠంభము చేసిన కొంత మేలు రావచ్చుగాని వాని కాకి చింబో సంపూర్ణ స్వరాజ్యము దూరమగును.

అంత శ్రీయుతులు వెన్నెలకంటిరాఘవయ్య కె. శ్రీనివాసకాగారు కూడ నిన్ను జాత్యుద్ధరణకు మార్గములను సూచించు (వైద్యసహాయము, విద్యాభివృద్ధి, నేతపాఠశాలలు, మున్నగునవి) వాటి నెల్లను కాంగ్రెసువారు రమణనం దువిచిచో కాంగ్రెసు ఉద్యమముకూడ అభివృద్ధి కెందగలదని నడిపిరి. అభ్యక్షుగోపన్యాసములో 8-30 ఘంటల సభముగి నెను.

మొహరం పండుగలు

ఈపునకున ప్రతివత్సరమున మొహరందినములలో మహా మృదీయులయందు కొట్టుటజరుగుచు నే యుండును. మామూలు ప్రకారము ఈవత్సరమున కొంత కొట్టుట జరిగినది. కాని మలునాటికి అంతయు సుపసిపోయినది.

హిందూమహామృదీయ సభ్యుల

మొహరంపండుగ కడపటిదినమున హిందువులు, వర్తకులు చుకాణములమూసి, పిర్లతోకూడ యేటిదగ్గలకు వెళ్లి, అచ్చట

కైకలూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

ఆగష్టు 28:—విపరీతమైన ఎండలు కాయుచున్నవి. వర్షపు జల్లులైనను తేలిక నవ్వములు లేటగాలేవు. కాలవలవెంట నీరు బాగుగావచ్చుచున్నది. కాని కర్షణము లేక పోవుటకొన కాలువ చివర గ్రామములు బొత్తిగా నాగుకాలేదు.

కోఆపరేటివ్ యూనియను

ఈ నెల 15 వ తేదీన యూనియను మహాసభ జరిగి నది. 1928-24 సంవత్సరమునకు యూనియను డైరెక్టర్ల ఎన్నిక జరిగినది. 1 గుడిపాటి నారాయణరాజుగారు 2 ఉప్పలూరి మూర్తారాజుగారు 3 బందా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు 4 అద్దే పల్లి సత్యనారాయణగారు 5 తేర అలవంగారు ఎన్నుకొనబడిరి. 16 వ తేదీన కైకలూరులోని సర్పారు ఉద్యోగుల కోఆపరేటివ్ సంఘము యొక్క మహాసభ జరిగినది. సంఘమున తాళికో ఆపరేటివ్ యూనియనులో చేర్చుటకు తీర్మానము చేయబడినది. సంఘమును పునర్నిర్మాణమును చేసి వృద్ధిచేయుట కై సభ్యులు ఆవలించిరి.

మానరి ఆసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు, మ-రా-శ్రీ కంపెన్ల నాగభూషణము నాయుడుగారు ఈతాలూకాలోని కోఆపరేటివ్ సొసైటీను ఈభిచేయుచు సంచారము చేయుచున్నారు. 22 వ తేదీన కోరుకొల్లు, సానారుగ్రామముల సంఘములను ఈభిచేసినారు.

స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు

ఈచేజి స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు మ-రా-శ్రీ వెండ్రూడి రామమూర్తి పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరము లోని ప్రైవేటు స్కూలులో సహాధ్యాయులుగా బదిలీచేయబడిరి. వీరి స్థానమునకు మ-రా-శ్రీ వరుమద్దాలి మంగరాజుగారు నియమింపబడిరి.

తహసీలుదారు

ఈ తాలూకా తహసీలుదారు డి.ఎస్. గణపతియ్యార్ అరకొల్ గారు వెల్లినవనప తాడిమల్ల రామయ్యకుండులుగారు వచ్చినారు. వీరువచ్చి రాదాపుగా చెందు నెలలైనది. ఇప్పుడు వీరిని బదిలీచేసిరి. వీరి స్థానమునకు నందిగామనుండి మ-రా-శ్రీ బారు కృష్ణారావుగారిని నియమించిరి.

తాలూకా బోర్డు

ఎన్నిక తాలూకాబోర్డున కడియే ప్రధమసంవత్సరము. పని ప్రారంభమై రాదాపుగా 5 నెలలైనవి. వెన్డెంటు ఎతెక్కును మీటింగుగాక చెందు మీటింగుల మాత్రమే చేయబడినది. అందులో నొకటి ఆయనవారి రక్షణము గ్రామముగా జరుపబడినది. నామి నెలుచేయబడిన మొదట యాల్ల వీరాస్వామిగారు (పంతులు) మొదలు ప్రధమ రాజీనీతుగా వారి మేనల్లుడు వద్దిరాల సుబ్బారావుగారిని తిరిగి నామి నెలు చేయబడినది. ఈ బోర్డువారు ప్రైవేటునిగు కాని ఉపాధ్యాయులకు నె 1 కు 12 లు జీతమును ర 4 లు అలవెప్పును, మొత్తము ర 16 లును, ప్రైవేటునిగు ఆయన ఉపాధ్యాయులకు నె 1-కి ర 15 లు జీతమును ర 4 లు అలవెప్పును మొత్తము ర 19 లును ఇచ్చుటకు తీర్మానముచేసి ఆదర్శి అలల బించినారు. గ్రామములలోని బిల్డ్ స్థలములలోని ఆక్రమణలను గూర్చి కేంద్రహిందువున్నారు. బోర్డురాబడి అభివృద్ధిని గూర్చి అనేక ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు.

ఇరిగేషను బోర్డు

కృష్ణాదెల్టా ఇరిగేషను బోర్డులోని 5 గురు మెంబర్లలోను మూతాలూకాబోర్డు మొదటను, పంచములను అతి వద్దిరాల సుబ్బారావుగారు కొరకు. ఈ తాలూకానుండి ప్రత్యేకముగా, ఇరిగేషను బోర్డులో నొకరుండుట అవసరము, తుధిమాచకము. అనేక విధముల ఇరిగేషను అభివృద్ధికావలసిన ఈ తాలూకాకు ఇరిగేషను బోర్డువారును మూ మెంబరును ఏమిచేసకకో చూడవలసి యున్నది.

అవి నీళ్లలోపడువలకు వచ్చట చేయుండి న అల మహావృద్ధి తోకలిసి యిండ్లకు వచ్చిరి. చివరగనుదినమున పిర్ల ఉత్సవము జరుగుచుండగా, హిందువులు, వర్తకులు, పిర్ల సయ్యవేద్యములను వారకుల నొసగిరి. ఇవిభముగ హిందూమహామృదీయ మైత్రి బలము కలుగుచున్నది.

కాకినాడ

(ఒక విలేజ్ నియంట్)

పురపాలక సంఘము

ఆ. నం. 27:—మా కట్టణ పారిశుధ్య సంఘమునందు 6, 7, 9, 10, 18, 28 వార్డుల స్థానముల రాబోవు 1 బిట్ నమంబరతో పాటు జరుగుచున్నది.

మ-రా-శ్రీ ఇర్లుకర్లు: చిన నుబ్రహ్మణ్యం శర్మ గారు పదియవార్డు సభ్యత్వమున కభ్యర్థిగా యొందెదమని ప్రయత్నించిరి.

కా స న స థ

మ-రా-శ్రీ శివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి న్యాయవాదముగారి నాయకుగారు, ఎమ్ ఎల్. సి. మాకట్టణ మునుండి ఎన్నిక కావలసిన కానసభ్యత్వమున కభ్యర్థిగా తిరిగి యొందెదమని ప్రయత్నించిరి.

ఉత్తరజిల్లాల స్థానిక సంఘముల సభ

గంజాం, విశాఖపట్టణం, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, తెలంగాణ జిల్లాలలోని ప్రతి స్థానిక సంఘమునూడి మువ్వరు డెలిగేట్లును సదరుసభకు ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ప్రతి తాలూకా బోర్డులోయూ అన్ని యూనియన్ బోర్డులలోనూ, ఒక్క డెలిగేట్లును మోకేమే ఎన్నిక చేయవలెను.

సదరు డెలిగేట్లు పేర్లను, సభయందు ప్రవేశపెట్టవలసిన హాజరులను కూడ ఈ ఆదేశజ్వాలయం దున్న ప్రతి మ్యునిసిపాలిటీ జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డు, యూనియన్ బోర్డువారల్లందరూ సెప్టెంబరు 30 వ తేదీలోపుగా కార్యదర్శియైన మ-రా-శ్రీ గారికి వేరకటావు. పి. వి. ఎల్. గారి పేరుకు వుంచవలెను.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు “విభజన” సమస్య

31-8-28 నాడు జరుగు గోదావరి జిల్లాబోర్డు మీటింగునందీ మొదటి హాజరునందు సదరు తాలూకాబోర్డుకు 20 డుగా విభజింపుటకు మార్గమేయని యున్నది. అట్లుగాక మూడింటిగా అనగా రాబోలు, అచలపురం, రాజమండ్రిగా విభజింపుదని “అమెన్డమెంటు” రాజమండ్రి కౌన్సిలయిన మ-రా-శ్రీ కండుల శ్రీకృష్ణారావుగారు ఉపపాదించెదరని తెలియచున్నది.

* * * * *

ఆ. నం. 28:—27-8-28 వ సారాళము జయప్రదముగా జరిగెను. 25-వ తేదీని రంజాన్ పండుగకు దుకాణము లన్నియు కట్టివేసితిమి గదా వెంటనే యిజేమి యిది సందేహం పో పోలిన అప్రకారము జరిగిందనను నూడ ప్రతిఅంగడియూ మూసివేసి తమ గాధాభిమానము కల్పించిన వర్తకులు అభి సందనియులు, 5-6 ఫ్యాక్టరీలకూడ పని నిలుపుదల చేసినవి. సామంతులను వైందా వెంకటచలతి పురమందిరమున సభ జరిగె నది. నునూరు 3 వేలరకు వచ్చిరి. డాక్టరు వేదాంతం వెంకట కృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కంధంపాటి శ్రీకృష్ణ సేహా పోమయ్యగారు గారి ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమైంది. శ్రీ సబ్బిపేతు వెంకటసుబ్బారావు కృష్ణారావు గారు కెన్యా భారతీయ సమస్యనుగూర్చి విరివిగా విమర్శించి సభ్యుల మనస్సు లందు నాటుకొనవ ట్లువచ్చుననిరి. తరువాత శ్రీ యిత మొస లకంటి తిరుమలరావు గారు ఈక్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించుచు కెన్యా సమస్యపరిష్కారములను భారతీయులకు గలిగిన దుర్భరకామానమును గూర్చి ప్రజల హృదయాలలో రావలెను బొచ్చునట్లు 12 హుత్తిరముగ నుపన్యసించిరి. సామాన్యవర్తక ప్రదర్శనములను వనరు గల్గు కచ్చ:ప్రయత్నము సుప్రయత్నముగా విక రించి దానియందు పాల్గొనరాదని హెచ్చరించిరి. శ్రీ దుగ్గిరాల వేంకటసుబ్బారావుగారు వారికి 12 లక్షల పాపరకును సు భవమునండి బ్రటిషుకాలి హిందూజేతము కట్టక, హిందువు లందు సానుభూతిగల తెల్లవారికట్టును చిరకాలము నుండి చూసిన యశాదరణయు, చేసిన యశమానములను సోదా నారణముగ విశేషము చేసిరి. తదనంతరము పి. యల్. కాశ్రీ గారు సామాన్యమునందలి వివిధభాగములలో నల్లవారికి జరుగు అవమానములను తెల్లముచేసిరి. హిందీ ప్రచారములకు శ్రీ శివ్నాథుగారు హిందీభాషలో మాట్లాడిరి. పిమ్మట రామచం ద్రుని వెంకటప్పగారు మహాత్ముని యహింసాశ్రయ దివ్యమంత్ర మును పునఃకృతం చేసికొనుటకు ఇది యొక గొప్ప అవకాశము యు, మన కిది సామాన్య మనునదియే లేదనియు చక్కగా తెలిసిరి. పిదప శ్రీ సోమయాజులగారు అస్పృశ్యతనుగూర్చి కొంతసేపు ప్రసంగించిరి. అధ్యక్షులు యంతోపకారముగో సభ ముగించెను. “కెన్యా” భారతీయులకు బ్రటిషుప్రభుత్వ

మునాదు చేసిన అన్యాయమును ఈ సభవారు గర్హించుచు ఇట్టి తరస్థితులలో హిందూజేతమునకు బ్రటిషుసామాన్యములతో రాత్రి లేదని ఈ సభవారు స్పష్టముగా తెలుపుచున్నారు” అను తీర్మా నము సర్వజనాంగీకృత మయెను.

హిందీ ప్రచారము బహిరంగసభ

ఆ. నం. 24:—గోదావరి జిల్లా హిందీసాహిత్య ప్రచార సమితి యాదమాన్యమున హిందీ ప్రబోధముగల తాకినాడలో పురమందిరమున సో బహిరంగసభ 28-వ తేదీని జరిగెను. డాక్టర్, హిందీయ కొంతమకు నేర్పినట్టి శ్రీ యిత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు (ప్రొఫెసర్) అగ్రానవాధిపతిగ నుండిరి. శ్రీకృతి గమ్మడికల వసుదామయ్యగారు (నునూరు 17 వంక కృష్ణుల యంతోపకారము) మాదమామలలో హిందీభాష నభ్యసించి సభలో అంత కృత్యజనకముగ చక్కనియొక వ్యాసమిచ్చెను. ఇకను అభ్యసించు శ్రీ పురుషులకు ప్రోత్సా హజనకముగ నుండెను. జిల్లాకాంగ్రెసుకార్యదర్శి యగు మొసల గంటి తిరుమళరావు, తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు మందపాక రంగయ్యగారుగూడ, హిందీ ప్రచారములైన రాంధోసేగారును, ఇంగ్లీషు నికతులను ఉపన్యసించిరి. రాం ధోసేగారి యవకాశమును వాక్యమువైచిని వాక్యము తెలుగులో నో: జాతీయవాద్యము విద్యార్థియై గౌరవహించి ఉపాధ్యాయుడను అగు ప్రతివాదిభింతిర రంగచారుగారు చెప్పుకొనిరి. జిల్లాసమితియూ, తాలూకాసమితియూ, పీల్లనకే తరకు సామన్యమునందరకు తగిన ప్రచారము చేసి హిందీభాషాప్రాము డిను అర్థముచేసికొనుటను అవదతయెనున్నది. ఈ సమితు లలో విశేషముగ సభ్యులు చేరి వానిచందము అభివృద్ధిచరచిన యెడల వెక్కురపనిచేయ వలెను. ఇందువలనమై దివహి సత్యనారాయణ, సబ్బిపేతు కృష్ణరావుమంతులు, గమ్మడికల నుబ్బారావు మంతులుగూడ ఇంకను కొందరు తగుశ్రద్ధ దీసికొని వనిచేయుచు నుండుటకు వందనార్హులు.

అఖిలభారత హిందీసాహిత్యసమ్మేళనము

ఈ సమ్మేళనము శ్రీయిత కాకినాడను నాగేశ్వరరావు మంతులు, టంగిటూరి ప్రకాశరావుమంతులు గార్లు ఆ. భా. శతీయమవజనసభతో పాటు కేంద్రశాఖములో జరుపుటకు ఆహ్వానించయిందీరి. ఆ సమ్మేళనమున జరిగించుటకు నోక సన్మానసంఘము ఏర్పాటు అగుచున్నది. ఇప్పటికి నునూరు 40 మంది తాత్కాలికముగా తేరిరి. ఈ సన్మానసంఘసభ బహిరంగ సభ యయిపిదప రాత్రి 8 గంటలకు సమావేశ మయ్యెను. శ్రీయిత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. ఈక్రిందితీర్మానములు చేయబడెను.

1. కాకినాడలో వచ్చే డిసెంబరునెలలో అఖిలభారత హిందీసాహిత్య సమ్మేళనమును జరుపుటకు ఆంధ్రజేతములో సన్మానసంఘము నేర్పరుటకు ఈసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.
2. దివరహి సత్యనారాయణ, వ్యాపీశేఖర్, వండిరి మల్లికార్జునరావుగార్లు ఈసంఘమునకు తాత్కాలిక కార్య దర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.
3. ఈసంఘములో సభ్యులకు తేరు టకు రూ 5 లు కనీసముచందా నియోజరెను.
4. సన్మానసంఘ ములో సభ్యులను జేర్చుటకును, వాణిజ్యమునండి చందాలు గనూ లుచేయుటకును, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రముఖ జనభుటకును కార్య దర్శులకు అధికార మియ్యదమైనది.
5. ప్రయాగలోని ప్రధాన మంత్రికి ఇక్కడ సన్మానసంఘము ఏర్పడినట్లును, సమ్మేళనా ధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకు అవసరమగురీతిని చేయవలసిన దనియు తెలియజేయుటకు కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యదమైనది.
6. సమావేశమైన చందాలసామ్యు గోదావరి జిల్లా కోఆపరేటివ్ బాం కింగు యూనియను గా తాత్కాలికకోఆధికారి యొక క. శత గోపాలాచారిగారి పేరు డిపాజిటు చేయుటకు తీర్మానించదమైనది.
7. మరల ఈసంఘము సెప్టెంబరు 24 వ తేదీని సమావేశ మగు ను. అప్పుడు భాషమైన ఉద్యోగియుల నెన్నుకొనవచ్చును.

మెరావణ చరిత్రము

30-వ తేదీ ఆఖరునున్నది

6-45 గం|| ప్రతిది 0 రెండు అటలు 9-45గం

భాల భార తి సి ని మా

శ్రీ మైలవరం చోలు-బెజవాడ

“విరాటపర్వం, ఉత్తరగోగ్రహణం”

31-వ తేదీ మొదలు 7-వ. సెప్టెంబరు వరకు.

ప్రతి శనివారం 6-45 గం|| ఒక అట మాత్రమే

A. G. Mudaliar, Manager

వెద్దాపురం

(ఒక విలేజ్ నియంట్)

నుకూలీధర్మ లగు శ్రీ గాం వెంకటకృష్ణగారు చని పోవుటచే మా రెండవవార్డులోని ఒక కాన్సిలరు వదిలి ఖాళీ అయినది. ఈ వార్డుందు చాలభాగము నోబరు కార్మికులు అయియున్నారు.

మ-రా-శ్రీ విగ్గి వెంకటసుబ్బారావుగారు (ఆ 1921 సం||ములో జరిగిన కాకినాడ జాతీయసభలో కేసులో, అత్య గౌరవభంగముని బామిన నిత్యుక నిరకరించినందున ఆరమాన మును విడిచి పునరు పాడుదయిన వైద్యకారి.)

మ-రా-శ్రీ గొల్లకోట వెంకటరత్నముగారు పి. వి. మొదటికరగతి వ్యాయవాది అభ్యర్థులుగా నిలిచిరి.

ఓట్టుతీసికొను దివము (24-8-28) వకు రెండుమాడు రోజులు నుండునండి గ్రామంలో మిక్కిలి చురుకుగా ప్రబో ధము జరిగినది. మోటారుబండ్లు ఇటువంటి చురుకుగా పాకము లీకకార్మికుల గుడినెలవైపున తిరిగినది. ఆంధ్రజేతకే చేరు భూశిలే వారి గుడినెలు నిండిపోయినవి ఆరువర్సినే చెవులు చెవులుకడిచి. ఆంధ్రజేతకుపు తెలుపువాసనే తలపెట్టి కలి గినది.

తేది 24-8-28 తేది ఉదయము పదిగంటలకు వోట్లు వేయడము ఆరంభమయినది. ఓట్లకు ఒకరినొక నోకరు వచ్చి, వారి హృదయముల నార్పించిన శ్రీ నుబ్బారావుగారికి స్పష్ట ముగా బహిరంగముగా వైకే పేరు చెప్పి తమతమ సమ్మతులను తెలిపిరి.

25-8-28 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు వోట్లవెట్టిని తెరచిరి. శ్రీ నుబ్బారావుగారు విశేషసంఖ్యాధ్యక్షకే జయ మును పొందిరి. (83+82) కార్మికులందరుచేరి ఉచేసింపుటత్వ ము జరిగిరి. మార్గమున కొందరు శ్రీ నుబ్బారావుగారికి హా రులనిచ్చిరి. రాత్రి 9 గంటలకు వారి ఇంటిగడ్డ చేర్చి “శ్రీ గాంధీమహాత్మ్యజయ” అనే జయజయధ్వానములతో కార్మి కులు ఎదిరి యింద్రుడు వారు చనిరి.

నెల్లూరు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి ను ం డి)

శ్రీ ల స థ

ఈ నెల 20 తేదీ సాయంత్రము ఇస్కాన్ సా హెలు “కేలలోని రామస్వామి దేవాలయము” శ్రీల బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయిత టంగంటి వెంకట సుబ్బారావుగారు ఉద్దరు జాతీయవిద్య మున్నగు విషయములగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీ మతి పాసకా కవకమ్మగారు, ఇతరల స్వర్గములై శ్రీయిత రామభుజ దత్తుగారి శీవితవిశేషముల గూర్చియు వా రొవర్సిన యఖండత్యాగము, వారి సతీతిలకును సరళాదేవి చారురాజి గారికి కలిగినసంతాపము మున్నగునవి గూర్చి వివరించిరి. శేక మానకు పీ మణిములన కలిగిన వస్త్రములను విమర్శించిరి. మ తియు తమకు గలిగిన సంతాపమును వెలియిచ్చుచు, ఈదికుక తీర్మానము నుపపాది. ప, ఎల్లరు శేకగ్రీవముగ నగ్గిరించిరి.

“శేకసేకై యఖండత్యాగ మొచ్చి మరదివయముగను, రాజకీయమున, మును మహావకార మొచ్చిన వండిత రామ భుజదత్తుగారి మణిములల ముగ శేకమానకు కలిగిన అపారవస్త్ర మును నెడ్డించుచు, శేకభక్తి రోమియియగు వారి సతీతిలకును సరళాదేవి చారురాజిగారికి సానుభూతిని తెలియజేయుచు న్నాను”

కూచిపూడి

(ఒక విలేజ్ నియంట్)

గంధాలయము

ఈ గ్రామములో నున్న శ్రీనరసయ్యగారి గంధాలయ ము ఎప్పటికైన ప్రబోధయోగముగా నున్నది. గ్రామములో స్థానికజన్మములు విశేషముగా వ్యాపించుటచే గంధాలయము వారు హోమయోగిలో చుండలను ఉచితముగా వీరల కిచ్చు చున్నారు. చాలకలకు స్థానికములకు భయము కన్గిరి. ఈ మధ్యనే గ్రామములో టీకాను చాలమంది వయసుకొనుటచే కొంతకాలం టీకాలుకూడ స్థానికములకు అవినది.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

విలేఖరింకంపాతశాల

ఆగష్టు 25:— జీతకలింకం పాతశాల స్థాపించిన నాటి నుండియు నా దాపాధ్యాయులుగా నున్న ఆంగ్లేయ వ్యాపియూర్తి శాస్త్రిగారి సంతకము ఉద్ఘాటన చేయబడినది. వీరికి 200 రూపాయలు బోనస్ నిచ్చియు తెలియచున్నది. వ్యాపియూర్తి శాస్త్రిగారు తెలుగుపద్యములను బుచ్చి, నిల్లల భక్తిగార నమలను బడసిరి. వెద్దెకాలమున వీరిగల్గి విశ్రాంతికి అభిసరి చరలయినా. ఈ పాతశాలలో ప్రథమమునండియు నుపాధ్యాయులుగా నున్న కుండూరి వెంకటరత్నమగారు విశ్రాంతి తీసికొనుటకు ముందు ఈ సంవత్సరము సెలవుపుట్టుకొన్నది. ఇదివరలో సెలవుమీద నున్న యాపాధ్యాయులకు జీతముపూర్తి గాని, సగముగాని యిచ్చు అలవాటు లేకున్నది. వీరినివలయు లో ఈ సంవత్సరమునందు సగము జీతమిచ్చిన రని తెలియచు న్నది. ఈ నూతన సంస్కరణమునకు వెంకటరత్నమగారిని పాత శాల పాలకవర్గమువారి అభివేదించుచున్నాము.

డిల్లీ స్పెషలు కాంగ్రెస్

డిల్లీలో స్పెషలు కాంగ్రెస్ సెప్టెంబరు 15 వ తేదీ నుమావేశముగానున్నది. ఈ స్పెషలు కాంగ్రెస్ లో చర్చింపఁబడు అ కేసులను గూర్చియు, మనదేశీ గుంటు ఆయా యంత్రాంగముల దెలుపదగ్గ అభిప్రాయములను గురించియు వాస్తవతాదములు ప్రబలుచున్నవి. మనలో నిరుభ్య ప్రతినిధులను గురించియు వాస్తవతాదములు చేయు అలవాటు హెచ్చు అయినది. స్పెషలు కాంగ్రెస్ ఎందులకు పిలువబడినది? కాననసభా ప్రవేశవిషయమున కాంగ్రెస్ పక్షములకున్న అభిప్రాయ భేదముల కారణమున దేశములో సర్వమొకటి జనగత కాంగ్రెస్ వని నిర్దేశము లో నున్నందున, యిట్టి బొద్దానీయము దేశములో పెరిగియెడల మాతృభూమియైన కాంగ్రెస్ మహాసభయొక్క గౌరవము పూర్తిగా కలిపివున్నందున స్పెషలు కాంగ్రెస్ ను సమావేశపరచి ప్రజల నిశ్చితాభిప్రాయమును రాబోవు యెన్నికల పూర్వమును వెల్లడిగ నుట కుద్దేశింపబడినది. స్పెషలు కాంగ్రెస్ యిదివరలో సమావేశ మైనప్పుడెల్ల ఏదోయో ప్రత్యేకమునకు పరిమితం చేయబడి యున్నది. కాన మనకు గురించి మాత్రమే చర్చించుట తీర్మానము చేయబడినది. బొద్దానీయము 1918 సం॥లో సమావేశమైన కాంగ్రెస్ లోను, కలకత్తాలో 1920 సం॥లో సమావేశమైన కాంగ్రెస్ లోను యిట్టి ప్రత్యేకవిషయములపై మాత్రమే చర్చలు జరుపడి తీర్మానములు తయరైనవి. కాంగ్రెస్ నియమావళిలో మార్పులు చేయుట మొదలగు పనులు యాభ్యుమైనను స్పెషలు కాంగ్రెస్ లో చర్చించుట అనుచు గావు. కలకత్తాలో జరిగిన స్పెషలు కాంగ్రెస్ లో సమావేశ నిరాకరణ తీర్మానము ఆమోదించబడినప్పుడు కాంగ్రెస్ ను లక్ష్యమును మార్చుటనైన ఆభ్యంతర గన్పించినది అట్టి పనులు ఏమియు జేయబడలేదు. అభిభూత స్థాయింపు సభను పిలుచునట్టి చక్రము మొదలగు అనేకానేకములలో కాంగ్రెస్ నియమావళిలో మార్పుజేయుట యాభ్యుమైనమే కాని స్పెషలు కాంగ్రెస్ లో అట్టి విషయము జేయరాదు.

చర్చ నియంత్రణము కాననసభా బహిష్కారము, లేక కాననసభా ప్రవేశము. ఏనాడు 1922 సంవత్సరము జూలై 20 లో కాననసభాను విధుల రద్దు చేసి మే 22 ను బిచ్చివేసినది. నాటినుండియు ఈ విషయమై జరిగిన వాదములకు మేరలేదు. చర్చించబడిన యంత్రములేదు. క్రమముగా కాననసభలోనికి ప్రవేశించుట నన్ను చానుట్లు పెరుగుచున్నది. ఈ సంవత్సరము మాదుకు నను కాంగ్రెస్ ప్రచార మేమియు జరుగక స్థభిరుతులవలన నైన శేషి, మహాత్ముని సహాయమున కాననసభాను వల్ల నేమో గొప్ప ఫలితములు గుమార్తాసముగనే చేయవలసి కలించి విధులమోక్షము లగుట వల్ల శేషి కాంగ్రెస్ నును గడవిన మూడు సంవత్సరములలో ఆయనలొన్న కాంగ్రెస్ కుము యెడల ప్రజలకు ఒక విధమైన బొద్దానీయము జరిగియెన్నది. క్రమముగా నిట్టి ఉదాసీనము, అవిశ్వాసము తగ్గుటకు మారుగ పెరుగుచున్నది. డిల్లీ కాంగ్రెస్ నకు జై అచ్చటివరకు పాల్గొనదలచినవా కలిగి నీ విషయమును గురించి కాంగ్రెస్ నుండి ప్రశాసనామోక్షమునకు భక్తిగారములు గలించు మర్గముల నన్వేషింపవలెను. నాయకు లా దొరుకుతే పోరాడుచున్నయెడల ప్రజాసామ్యమునకు అట్టి వాడుకబుద్ధులై భక్తి నిలవదు. నాయకుల అన్వేషించినాడెందుల కట్టిపెట్టి దేశము నెక్కు

న్న యాభ్యుసమున్నులను ఏకాగ్రములై నిగ్గుచుడుగను నిరాడంబరముగను ఎదుర్కొనవలసి యున్నది. ఇదివర సంవత్సరము నుండియు జరిగిన మాన్యుపుచక్ర నికలైనను కట్టిపెట్టి ఏకమనస్సులు గాకున్నను ఏకాగ్రములై కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులను గౌరవమున కాపాడవలసిన సమయము వచ్చినది. తాము సమ్మిచే సత్కమనియు తాము సుచరిత్రులు మార్గమే దేశదేశ మార్గమయి పట్టుబట్టి భేదమును హెచ్చుచేయక భ్రాతృసరమైనవో దేశపితృతాదా వాయుటలకు యభిప్రాయములను మార్పు కొనకలెను. రాజగోపాలాచారిగారి లోకవైపునను, దాసుగారి లోకవైపునను లాగుట మొనరించినట్లునుండియు కాంగ్రెస్ రథము యొక్క జంతుత్వమును ముగిసిపోయినది. ఈ మహాసభను త్వరితముగను తేచుచుగను క్వరాజ్యమ్యుష్టానమునకు జేర్చవలసియున్నది. రాజగోపాలాచారి, దాసు ప్రభృతులు ఈ విషయములలో పరస్పర సమాధానములు రాలేకపోయినది. డిల్లీ కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు వీరివైపునకుద నాయకత్వమునుండి తొలగింపవలసి యున్నది.

గడవిన సంవత్సరమునుండియు కాంగ్రెస్ వ్యవహారములను నడుపుచున్న నాయకుల తద్వరనిగూడ వర్గంనుకముటి కన్ను కొనరాదు. డిల్లీ కాంగ్రెస్ తీర్మాన మేదియైనను విశేషత్యముతో జేయబడనియెడల ప్రజలు దాని నంగీకరింపదు. ప్రతినిధు లుత్తమములై ఈ విషయమును గ్రహించి బాధ్యత నిర్వహించు యెడల దేశమునకు ముప్పువాటిల్లదు.

కావలి

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఆగష్టు 28:— కటిదినము మానగరమున వారతాళము కాంతముగను, జయప్రదముగను జరుపబడెను. దుకాణములన్నియు మూయబడెను. కశీహోటలు తెరవనేలేదు. తుదకు కూరగాయలుకూడ దొరకుట కష్టమయ్యెను. ప్రచారముగారకు ఈ దినము మాయూరి కే తెంచిన కల్లాననాయకుల గాధ ప్రయత్న మే దీనికి కారణము. సాయంత్రము 5 గంటలకు చాతీయ పతాకములతో గ్రామోత్సవము జరిగెను. పిమ్మట అయిదు లాంగ్లగడ్డ శ్రీయుత వోయగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి యాధిపత్యముగింప నొక బహిరంగంను జరిగెను. శ్రీయుత రాళ్లపల్లి రాజసుబ్బయ్యగారి స్వరాజ్యసంక్షేపముతో కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడినది. మీ గానమాధుర్యము సభికుల నానందపాధిలో ముంచివేసినది.

ప్రారంభోపన్యాసమున అధ్యక్షులు దేశదేశములందు భారతీయులు పడు నిష్కట్టులనుగూర్చియు, మహాత్ముని సత్యాగ్రహప్రభులంబులనుచే 'అకాలీ బద్ధము' నుడును, 'చాతీయ పతాక' సంగత్యమునందును భావతీయులకు గల్గిన విజయమును గురించియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట న్యాయవాదిరత్నమునకు వదలి కావలి ఫిర్కా కాంగ్రెసుకర్రపుర కనిచేయెన్ను గాడేగల్లి వదలి సాధ్యముగాయ కావ్యదేశమునందలి భారతీయులకు తెల్లవాడే పట్ల గలుగు చున్నట్లులనుగూర్చి ముచ్చటించు ఈ కింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. "కెన్యా దేశమునందలి భారతీయుల కష్టముల నిరవేర్చుటకు సత్వరస్వరాజ్యసంపాదకన్న వేరొందు ఉపాయము లేనందున, హిందూ దేశమునందలి అనివాదలు, మితవాదులు ఏకీభవించి, తత్సంపాదకపై పాటుబడవలయు నని ఈసభ వారు తీర్మానించు నున్నారు." కటి రోజున మేకగ్రీనముగ నామోదింపబడెను.

విదగ కెన్యానుందలి భారతీయులనుద్ధరించి మరల విప్రులముగా చేర్చుచు గుంటూరునుండలనా స్త్రీయులగు శ్రీయుత తెల్లంకొండ రాఘవగారు క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి: "తెల్లవారు భారతీయుల కొనర్చిన ఆస్వాదమునకు ప్రతికారముగ ఆయాదేశములనుండి దిగుమతియగు వస్తువులను భారతీయులు బహిష్కరింపవలయు ననియు, ఇట్టి తీర్మానము డిల్లీ ప్రత్యేక కాంగ్రెసునందు గూడ నుపపాదించుటకు ప్రయత్నింపవలయుననియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు." శ్రీయుత కిద్దాంధి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే బలపరుపబడి ఈ తీర్మానము గీరింపబడెను. చాలాతీత మకుటలే శ్రీయుత వెన్నెంగంటి రాఘవ చక్రగారున, సుబ్బరామిరెడ్డిగారుకు మాటాడ విశేషలేక పోయినది. సభాంతిమున రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు ఉద్వేగమును గూర్చి సత్వపుట్టించు మాటలతో కొంత ముచ్చటించిరి. సభావతికిని, ఇతరనాయకులకును కందనము లర్పింపబడి జయధ్వజములతో గభ ముగిసెను.

గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణమునకు ముగ్గురు కళాభ్యులు పెట్టుబడి పెట్టిరి. చందాలతాలూకునాము పోగా గ్రంథాలయమునకు ముగ్గురు రూ 700 లు యిచ్చిమొసడి. ఈ గ్రామములోని కోటపరేటికొండలో సంఘమును ఏర్పివేసిరి. మేనదార్లు కొందరు వారి వారిపేర్ల తాలూకు భవనము 149 లను గ్రంథాలయమునకు భక్త్యముగా నిచ్చివేసిరి. మేనదార్లు కొన్నిరోజుల కిందట మ.రా.శ్రీ జంతుల వేంకటేశం చాదరిగారి యాధిపత్యముగింపన సమావేశమై బ్యాంకి తాలూకు భవనము 524.6-0 లు గ్రంథాలయమునకు భక్త్యముగా నిచ్చిరి. మొత్తముభవనము కట్టితేకుండు పెట్టుబడిదార్లు చామేషులవారము కందుకొనిరి. మేనదార్లకు, ఈ భవనము రాబట్టుటలో విశేషము క్రయతీసికొన్న నాదెడ్ల నృసింహాచార్యగారిని గ్రంథాలయభ్యుత్థానము కృతజ్ఞులు.

తిరుపతి

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

మునిసిపాలిటి

ఆగష్టు 28:— కరుణలో ఉద్దయ ఉత్పత్తి వృద్ధిచేయుటకు గాను రూ 700 లు ఇవ్వవలసినదిగా మునిసిపాలిటివారు చేసిన తీర్మానము అరుణలోనికి వచ్చినది. కరుణ ప్రపంచ జిల్లా శాసనసభాసభ్యుల స్వాధీనము చేయబడినది.

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు

ఈ బ్యాంకు ఎన్నికలు జరుగుటలో ఇంకరకున్న డైరెక్టులకు కేసులు సెన్నుకొన్నారు. కార్యదర్శిచేరి మాత్రము వకీలులు. కాధాతగారు వహించిరి.

నరస్వతి సభ

ఈ సభవారి ప్రయత్నములవలన నాటిక ప్రదర్శనములు భావార్థి—నగరీ కళానైపుణ్యము ప్రజలలో నాటుకొనుచుండుట సంభవించును.

కాలమానము

చెరువునీరవలను బాసినరు కలనను ఇంతకుండు ఎదిగి పచ్చియై పడను మెదలిడుచున్నది. చదిరోజులలో వర్షము ఈ రుణియెడల ఇచ్చిట్లెల్ల ఎడుటలొక, ముందువెల్లకుకూడ అరుణతప్పిపోయి చాల బాధకలగునని జనులు భీతిలుచున్నారు. భేదములొ కొన్నిచోట్ల అరికృషిపెట్ల పెక్కునిధులు అపాయములు కలుగుచుండని ప్రాంతమున నవాన్వీతేత బాధకలగుచున్నది. ముఖ్యమంత్రియగుగా నున్నది.

దొంగలనములు

ఏ డిల్లీలో జూచి: పుట్టిని రాత్రి పొంగినందుల వాస్తవము విశ్చుట మగుచున్నది. ఒక గ్రామీణునియొకటి కొకడు గ్రామీణుడేమొక బోయ అన్నయ్యలెట్లవని యడుగ వాడుచున్నది. భోజనసమయమున కొంతపూర్వము ఇంటిలోని దీపము లాగి చేతిదొంగల కొన్ని కున్నతలు దొంగలించుకొని పోయినా. ఇట్టివి అనేకములు జరుగుచుండుట విచిత్రముగా నున్నది.

మీటర్లు

కొత్తాయిలు (ల యొంద కన్నీటి మీటర్లు నిర్మాణముగా ముగించెనని దొరకనమువారి యుత్తరపు. నెరవేర్చుటకుగాని మీటర్లు కరైరాల కొనుటకు కాన్సిలువారి సమృతి మీటర్లనుగ వేర్వేకవారు ప్రస్తావించగా కొందలు కాన్సిలురు తమ అభిప్రాయముల వైతము వెల్లడుచుటకు చేదమకవారి అదేదీనించినదన విసగతో చాచుండి కాన్సిలురుసభ విడిపోయిరి. కర్మాగ ఈసెల 20 వ తేదీ మీటింగు చేయబడినది. కాన్సిలురు వెళ్లకు రావందు "కోరం" చాచక మీటింగు జరగలేదు. ఈ మాదిరే లేవలేపకు "కోరం" లే మీటింగులు నిర్విఫలమయ్యెను.

రాటముల నూలు

తిరుపతి మునిసిపాలిటివారి కరై తాలూకాబోధవారు స్టూ కొన్నిచోట్ల రాటములెట్లించి నూలుతయలు యెంతయు త్రాగునీయము. ఈ ప్రయత్నములు ఫలితముకు తోడ్పడిన వెనీ డెయి నామకృష్ణగడ్డిగారు విక్రీతి కందనములు.

కెనియా మార్పులు

అత్యధికముగాను జయప్రదముగాను చార్టలు జరుపబడినది. ఇదివరకు 'కెనియా' సంకతి పెక్కువరు తెలిసి యుండలేదు. మార్పులెల్ల యాజ్ఞానములకును 'కెనియా' విషయము దొరకనమువారి చ్యుల్ల విదిరవయ్యది.

నేటిసభ్యులను కాదు ప్రతేమక గలించినంతయును
 లెందులకు . వాకొనగబడిన వశ్యానవక్రము హిందూస్థాని భా
 వలానున్నది . లెవిమక్రము హిందీ, స్వరాజ్యమున హిందూస్థాని
 వేదభాషక నుండును . నడక వాటియై ప్రాముఖ్యముగల వక్రము
 లన్నియు స్వరాజ్యభావముండుండుట శుభసూచకము . కొందఱ

ప్రదర్శితురు.

శ్రీమతి-కాంబి జగన్నాథాచార్యులు.

ఆంధ్ర వత్తిక

1923 సం 30-వ అగష్టు నెల 30-వ తేది

గురువారము

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు

నిన్నటిదిగము మౌలానా మహమ్మదాలీగారు కాశాగృహవిమక్తులయి రనువార్తచేరినది. గాంధీ మహాత్మునికి చిమ్మట, దేశప్రేమను చూరిగొనిన నాయకులలో మహమ్మదాలీగారిని మించినవారు మరెవ్వరూ గనపించకు. గాంధీమహాత్ముడొక వంకను, అలీసాదరు లిం కొకవంకను హిందూదేశ మనకు రెండునేత్రములభాతి వెలుగు చుండెడి వారు. హిందూమహమ్మదీయసంయోగము బల కడుటకు వీరే ప్రధానకారకులు. అసహాయోద్యమ ముఖ్యఫలితములలో, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును పేర్కొనవచ్చును. గాంధీయు, అలీసాదరులును వెలుపల లేని సమయమున, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకు కొంచెము కొరత వాటిల్లినటుల గనపించును. ఉభయసంఘ ములను భ్రాతృభావమును మరచి, స్వల్పవిషయ ములకొరకు కలహించట మిగుల శోచనీయమయినను, కొలది ప్రదేశమాలలోనే యిట్టి దృష్టితి ప్రబలెను. దేశము మొత్తమమీద ఉభయసంఘ ములకును ఐకమత్యము ప్రబలియేయున్నది. పోరాట ములు గనపించిన చోటులం దయినను, ఇరు సంఘములవారును కొంచెము ఓరిమి జూపినయెడల, వ్యతిరేకతలు చక్కబడెడివే. మతవిషయములందు హిందువులు సరిపెట్టుకొనినను, మహమ్మదీయులు సరిపెట్టుకొనినను, తగాదా యుండనేరదు. దేశభావ్యదయము కొరకు, ఉభయ సంఘములవారును కొంచెము సహనముజూపజాలరా? హిందువులలో నయినను మహమ్మదీయులలో నయినను, విద్యాధి కులును నాయకులును పోరాటములకు దిగరు. వీరిలో నేమి, వారిలో నేమి సామాన్యప్రజలు మతావేశపరులగునపుడు, ఇట్టి కలహములు దృఢమింపను. ఇవి జనించకుండ నాటంకపరుచుటకు, నాయకులు సతతము ప్రజాసామాన్యమునకు వారి విధులను దెలుపుచుండవలయును. హిందూమహమ్మదీయైక్యమునకు ఖంగము వాటిల్లిన, అందుకు నాయకులు బాధ్యత వహించక తప్పదు. ప్రధాన మగు జాత్యైక్యతను రక్షించుటకు తమ శక్తి సంతను వినియోగించుటకు మారుగ ఆప్రధానము లగు విషయములకొరకు తగుప్రలాడుచుండుటచే, దేశమునం ఓట్టి దుస్థితి గనపించుచున్నది. గాంధీ అలీసాదరులహితము పెడచెవిని పెట్టబడుచున్నది.

ఈ సంగతిని గమనించిన, మహమ్మదాలీగారు రెంత గుండుదరో దెలుప నవసరము లేదు. తామును గాంధీమహాత్ముడును పలుకెట్టములకు లోనై నీరు బోసి పెంచి పెద్దజేసిన హిందూమహమ్మదీయసంయోగ మను మొక్కకు విధూతము గలిగిన, వారి మనమున కెరినోప్పి గలుగునో యహింసపచ్చును. గాంధీ, అలీసాదరులపై ప్రజలకు సజ మగు గౌరవ మున్నచో, హిందూమహమ్మదీయసంయోగము నెట్లు లయినను నిలుపుటకు తమ శక్తిసంతను ధారబోయుట ముఖ్యము. మహమ్మదాలీగారు విడువల యొగడువార్త చేరి సంతోషమున మూర్తిమున లాభ ముండదు. వారు

బోధించినటుల నడుచుకొనుచు, వారు ఎట్టిధర్మము కొరకై త్యాగ మొనర్చి రో అట్టి ధర్మమును ప్రతివారును అనుష్ఠించుట యవసరము. దేశమున కీ సందిగ్ధసమయమున సరియగుమార్గము జూపెడి నాయకుడు లేక యవస్థపడుచుండ, మహమ్మదాలీగారు కార్యరంగమున బ్రవేశించుట మిగుల శుభసూచకము. మహమ్మదాలీగారి నాయకత్వము పై దేశమున కంతకును విశ్వాసము గల దనుటకు, వారిని కాకినాడలో జరుగబోయెడి దేశీయమహాసభకు అధ్యక్షునిగ నెల్లప్రాంతములవా రెన్ను కొనుటయే ప్రబలనిదర్శనము. ఢిల్లీలో జరుగ బోవు సైనికాంగ్రెసులో నేమి, పీమ్మట నేమి, మహమ్మదాలీగారు ప్రజలకు సరియగు బాటను జూపి వారిలో నూతనోత్సాహమును రగుల్కొలుపు నని విశ్వసించెదము. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును మహమ్మదాలీగారిపై ప్రేమ గలదు. మహమ్మదాలీగారి ప్రయత్నములవలన, హిందూమహమ్మదీయ కలహములును, శాసనసభా ప్రవేశవాదులయొక్కయు శాసనసభాపహిష్కార వాదులయొక్కయు తగాదాలును అంతరించి, దేశము ఏకముఖమున నడుచుటకు వీలుగలుగు నని నమ్మెదము. అసహాయోద్యమమును ఎక్కుడు దీక్షతో కొనసాగించదగిన తరుణ మాసము మయినది. ఇట్టి యనుకూలతరుణము ఇంతలో లభింపనేరదు. మిత వాదులకు గూడ అసహాయమార్గమే శరణ్యమని తోచినది. వారును కొన్ని బహిష్కారకర్తవ్యులను సూచించుచున్నారు. సహకారముపై భ్రమ ఎల్లర కును వదిలినది. అసహాయవాదు లిప్పుడు చురుకుగ బనిచేసిన, తక్కుంగలవా రెల్లరును వారిమార్గము నవలంబించక బోరు.

మహమ్మదాలీగారి నాయకత్వము క్రింద అసహాయోద్యమము తీవ్రగతిని ముందుకు జనునని ఎంచెదము. అలీసాదరులు త్యాగధనులు. వారు తమ ఆస్తిని, స్వాతంత్ర్యమును దేశారాధనకార్యమునందు బోగొట్టుకొనిరి. యుద్ధసమయమునందు అయిదుసంవత్సరములు జయిలులో నుండిరి. జయిలులో నుండి విడుదల గాగనే, అమృతసరపు కాంగ్రెసునకు వెడలి, వీరు కొదమసింగములవలె మొగ్గుబోవని యుత్సాహముతో దానియందు పాల్గొనిరి. ఆపిమ్మట, తుర్కీసమస్యపరిష్కారము కొరకు వీరు సలిపిన కృషి వర్ణనాతీతము. మహమ్మదాలీగారు యూరపుఖండ మంతయు తిరిగి, హైందవమహమ్మదీయాభిప్రాయమును తేటపరచి, యూరపీయనులలో ప్రబోధము గలిగించెను. హిందూదేశమునకు వచ్చినపిమ్మట, గాంధీతో గలసి మాతృదేశోద్ధరణకొరకు బని చేసెను. గాంధీకి అలీసాదరులపై గల ప్రేమ మిగుల గాఢమయినది. అలీసాదరులు దౌర్జన్యపద్ధతిని విస్మరించెడివారు గాకబోయినను, మహాత్ములసహ సను సరించి దౌర్జన్యహితమార్గమును చేపట్టిరి. దౌర్జన్యమునకు గడంగ మని, వారు గాంధీమహాత్మునికి బాసయచ్చిరి. ఆబాసకు అనుగుణముగ వారు నడుచుకొనిరి. మహమ్మదీయులలో తుర్కీసమస్యపట్ల ఉద్దేశ మధికముగ నున్న రోజులలో గూడ, అలీసాదరుల బోధలమూలమున మహమ్మదీయులకడు శాంతిముతో మెలగి అసహాయోద్యమమును చేపట్టిరి. అలీసాదరులు ఏ తురుష్క సమస్య కొరకై జయిలులోనికి బోయిరో, ఆసమస్య యిప్పుడు పరిష్కార మయినది. కిలాఫాత్ ప్రశ్ని గూడ త్వరలో పరిష్కారము గాకమానదు. అన్నిటికన్నను ప్రధాన మగు స్వరాజ్యసమస్య గూడ, మహమ్మదాలీగారి నాయకత్వముక్రింద నిర్విఘ్నముగ సమాప్తి నొందుగాక యనుకోరెదము. హిందువులను మహా

మ్మదీయులను సరసజేర్చి నడిపించుటకు మహామ్మదాలీగారికన్నను ఎక్కుడు శక్తి వంతు లుండ జాలరు. వారు వెనక నయిదుసంవత్సరములును, ఈమారు రెండుసంవత్సరములును స్వరాజ్యశ్రమ ములో గడపియుండిరి. దీనియందు తప మొనర్చి, వారు గడించిన శక్తి దేశ విమోచనమునకు ధీమా రకువచ్చు నని తలచెదము. దేశమునం దంకురించిన స్వాతంత్ర్యోద్యమము అంతరింపనేరదు. కొంత కాల మది స్తంభించినటుల గనపించినను, మరల నది ద్విగుణీకృతశక్తితో విజృంభించక మానదు. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యప్రబోధ మొక మారు గలిగిన పిమ్మట, అది యాగిపోజాలదు. గమ్యస్థానము జేరువరికు, ప్రజల నది ప్రోద్బలపరుచుచునే యుండును. తాత్కాలికముగ జనించిన వివాదముల జూచి గాని, కలహముల గాంచిగాని, నిరుత్సాహ పడ నవసరము లేదు. గాంధీమహాత్ముడు అలీసాదరులు మొదలగు ధర్మాచరణకరాయణులు నాటిని బీజములు వృథగ బోనేరవు. కార్యదీక్షయు, దృఢ విశ్వాసమును ప్రజల కవసరము. వీనిని ప్రజలలో పురికొల్పుటకు మహమ్మదాలీగారి ఆగమనము తోడ్పడి, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చు గాక!

ఆచార్య ప్రభులచంద్రుడు: నిర్మాణకార్యక్రమము

నిర్మాణకార్యక్రమమునందు దృఢవిశ్వాసము గల నాయకులలో, మహాత్మునికి చిమ్మట ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రాయగారే అగ్రగణ్యులుగ గన్నట్లు చున్నారు. వీరికి గల విశ్వాసము, ఇతర నాయకుల నావహించునెడల, దేశము అతి త్వరితముగ స్వరాజ్యసిద్ధిని గాంచియుండును. బెంగాలులో శాసనసభలో ఖుల్నాజిల్లాకు అభ్యర్థిగ నిలువ బడెద రను వార్తను విని, దాని సత్యము సరయుటకు జగవ్రత వ్రతీకా సంపాదకులు ప్రభులచంద్రనియొద్దకు వెడలియుండగ, ఆవార్త యసత్యమని రాయగారు దెలుపుచు, తమ యాసక్తి యంతయు నిర్మాణకార్యక్రమమువంకే మొగ్గుచున్నదని తెలిపిరి. గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన, అప్పొ శ్వతానివారణము, కద్దరు నిర్మాణము, ప్రజాసామీన్యోద్ధరణము, మొదలగు సంశయములు తమ హృదయము నెక్కుడుగ నాకర్షించుననియు, వీనిని నిర్వహించుటకే తమ శక్తి సంతను ధారబోసిన ననియు, ప్రభులచంద్రుడు చేసినవాగ్దాన మెంతయు మెచ్చదగి యున్నది. నిరర్థకమగు శాసనసభాప్రవేశ సమస్యకొరకు, ప్రజల శక్తులన్నియు వ్యర్థమై పోవుచున్నందులకు, ప్రభులచంద్రు డెంతయు వగచుచున్నాడు. తీవ్రస్వరాజ్యవాదులు గూడ, బాతీయ నిర్మాణ మనినను, నిర్మాణకార్యక్రమ మనినను ఏకగించుచుండుట, ప్రభులచంద్రుడు కనిపెట్టెను. తిరుకుజెళ్ళకు లాకర్షించినంతగ, నిర్మాణకార్యక్రమము ఆర్షించుట కష్టము. ప్రజాసామాన్యవిద్య కొరకును, కద్దరు పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకును, ప్రభులచంద్రుడు పాటుబడ నిశ్చయించెను. కేవలము సైన్యకొరకు తన శక్తిసంతను వినియోగించుచుండిన, రాయగారు గాంధీమహాత్ముని శంఖారవము వినుపింపగనే, కద్దరువంకకు తమ దృష్టిని ద్రిప్పిరి. సైన్య కొంతకాలమువరకు వేచియుండ వచ్చును గాని, స్వరాజ్యము వేచియుండ జాలదని, రాయగారు పలుకుచున్నారు. సత్వర స్వరాజ్య సంపాదనము కొరకై తమ కత్యంతప్రియ మగు శాస్త్రపరిశోధన మును గూడ రాయగారు వదిలిపెట్టిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగజేయునను పూర్ణవిశ్వాసము, ప్రభులచంద్రునికి గలదు. శాసన

సభా ప్రవేశాది వ్యర్థప్రక్రియలవంక కాలని మనము మరలి యుండలేదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి రాయగారి వంటి వారికి దాని ప్రయోజనము చెలియగలదు. తదితరుల కది చక్కగ గోచరింపజాలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమనిర్వహణము పాఠశాలలకు గాదని తలచెడివారు గలరు. ఇట్టియభిప్రాయము నిరాధారమని, ప్రభుత్వచంద్రుని దీక్ష చెప్పకనే చెప్పబడును. గాంధీమహాత్ముడు తన విశ్వాసమునంతను నిర్మాణకార్యక్రమమునం దుంచి చనెను. దానిని పంజాబు ఎక్స్‌ప్రెస్సు వేగముతో నడుపవలె నని సూచించెను. లాలా లజపతిరాయగారును, ఇప్పుడు ప్రచురించిన ప్లేటుమెంటునంద, అనవాయధర్మమును విడనాడిక, బార్డోలిలో నిరూపింపబడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింపవలె నని ప్రజలకు బోధించుచున్నారు. శాసనసభల ప్రశ్నగూర్చి ఎట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభవారు దాని నెటుల నిర్ణయింప నున్నను, నిర్మాణకార్యక్రమము విషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేద ముండజాలదు. దీనిని నిర్వహించుట కన్నిపక్షములవారును తోడ్పడవచ్చును. ప్రజలకు కూడు గుడ్డ నిచ్చునదీ కార్యక్రమమే. నిమ్నజాతుల నుద్ధరించునదీ కార్యక్రమమే. జాతీయైక్యతను సమకూర్చునదీ కార్యక్రమమే. జాతి కనువగు విద్య నెనగునదీ కార్యక్రమమే. గ్రామములలో తెగదాలను నిర్మూలించునదీ కార్యక్రమమే. వేయేల, భారతజాత్యుద్ధరణమునకును సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కిని, ఇంతకన్నను సులభతర మగుమార్గ మింకొకటి గనుపించదు. హిందూదేశమునకు, పరు లెవ్వరును పోయిపడ రనియు, ప్రజలు స్వతంత్రతై నాధారములు ముఖ్యమనియు, ఇప్పుడు గోచరించినంత స్పష్టముగ నిదివర కెన్నడును గోచరించి యుండలేదు. అట్టితర, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమున కన్నచు ఫలప్రదమగు సాధన వేరొక టుండునా?

వలసరాజ్యములందలి భారతీయులు
సంయుక్తరాష్ట్ర మితవాదులకు, ఆంధ్రాసు గారు చక్కని సలహా నొసగిరి. దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమువారు ఇష్టమున్న భారతీయులను హిందూ దేశమునకు బంపివైచెద మని తెలిపినపుడు, అందలి నిజసందర్భములను గ్రహింపక ఆంధ్రాసుగారు రాసూచన సంగీకరించిరి. గాంధీమహాత్ముడు తదితరులును, ఈ సూచనయందలి మోసమును తెలియజేసినను, ఆంధ్రాసుగారు మొదట గ్రహింపరయిరి. రాను రాను మోసము బయల్పడెను. పేరునకు ఐక్యనిర్గమన మయినను, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి బలవంతముగ బంపివైచిరి. వారి కనేకయాశలను గలిగించిరి. హిందూదేశమునకు వెడలిక భారతీయులకు ప్రభుత్వమువారు జీవనాధారము జూపించెద రను మొదలగు నాశల బెట్టిరి. ఇట్టి ఐచ్ఛిక నిర్గమనము వలన, భారతీయు లెట్టి కడగండ్లపా లయిరో, సి. ఆర్. నాయుడుగారు కనుల గట్టినటుల వర్ణించిరి. తాము వెనుక పొరబడితిమని, ఆంధ్రాసుగారు పుడంగీకరించుచున్నారు. శాసనసభ్యులు గూడ తనవలెనే వెక్కు-మారులు మోసపోయి రనియు, యిది అజాగ్రత్తతో బ్రవర్తించి రనియు, మారిషసు మొదలగు ప్రదేశములకు భారతీయులను పంపవలెనని కంగీకరించుట దోష మనియు, ఆంధ్రాసుగారు హెచ్చరించిరి. తాము చేసిన తప్పిదమును సవరించుకొనుటకు శాస్త్రప్రభుత్వము తుట్టుతుదకు ప్రయత్నించిరి కాని, లాభము లేదయ్యె ననియు, గొప్ప పప్పు మందువలన గలిగిననియు, ఇకనయినను నాయకులు

మేల్కొని తాము స్వేచ్ఛ గుణపాఠము నాచరణలోనికి దేవలయు ననియు, ఆంధ్రాసుగారు గోరిరి. మితవాదు లీకనయినను మేల్కొందురా?

తెల్లజాతులు : రంగుజాతులు
జాంజబారు బిషప్‌గారు లండన్‌లో ప్రసంగించుచు, తెల్లజాతుల రంగుజాతులమధ్య భ్రాతృభావము ప్రబలవలె నని గోరినటుల, విదేశపార్తలు దెలపుచున్నవి ఈ బిషప్‌గారు కెనియాదేశమునకు సంబంధించినవారు. భారతీయులను తెల్ల వారు పెట్టెడి బాధలకు, వీరును బాధ్యులే. కెనియా సమస్య విషయమై, ఎక్కుడు కార్యక్రమము ద్వేషమును జూపినవారు బిషప్‌గారు. మరముపేరేట, వీరు మెంపొందజేసిడి విద్యేష మకరిమితము. ఇట్టివారు శ్వే జాతులకును తదితరులకును సౌభ్రాతృత్వము గుదురవలెనని బోధించినంతమాత్రమున సేమిఫలముండును? విదేశములనుండి మిషనరీలు చురు దెంచి, హిందూదేశమునందలి జాతీభేదములను నిరసించుచు, మానవసమానత్వమును బోధించుచున్నపుడు, పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రబలియున్న జాతీద్వేషము భారతీయులకు గోచరింప కుండెను. పాశ్చాత్యనాగరికము, లోకరహిత మని ప్రజలను కొనజొచ్చిరి. కాని, పాశ్చాత్యదేశములలో గనుపించెడి జాతీద్వేషము, ప్రాచ్యదేశములలో నెక్కడను గనుపించదని ఇప్పుడు స్పష్ట మగుచున్నది. అందుచే జాంజబారు బిషప్ తమ సందేశములచే నెవరిని మోసపుచ్చజాలరు. కెనియాలో తెల్లవారి దుండగములను ముందగ మాన్చి, శ్వేతేతరులను భ్రాతృవరులుగ భావించిన పిమ్మట, వీరి కలుకులకు విలువ యుండును. ముందు హృదయము మారనిది, ద్వేష భావము తొలగజాలదు.

లజపతిరాయగారి తలంపు
లజపతిరాయగారి ప్లేటుమెంటునందలి ముఖ్యమగు మాటలను కొన్నింటిని అన్వేషియేతుమ ప్రెస్సు వార్త నడలుటచే, దురభిప్రాయము వ్యాపించుటకు వీలగును. గయా కాంగ్రెసు సభలో తాము హాజరై యుండినచో, ఎన్నికలలో పాల్గొను మని తాము బోధించియుండెడి వారమని, లజపతిరాయగారు సూచించినటుల వార్తలో గలదు. అంతియగాని, అందలి యద్వేష మేమియో దెలుపబడ లేదు. శాసనసభలు నిష్ప్రయోజకము లని పైన దెలిపిన లజపతిరాయగారు, ఎన్నికలలో పాల్గొనవలయు నని ఏల పురికొల్పి యుండురు? నేటి వార్తలో దిద్దుబాటు సూచించబడినది. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎన్నికలలో పాల్గొని, వారు అధికసంఖ్యలతో నెర్నకొనబడునెడల, శాసనసభలలో వారు ప్రవేశింపకుండ ప్యారలల్ శాసనసభలకు, ప్యారలల్ సామ్రాజ్యశాసనసభను నెలకొల్పవలయునని తాము సలహానిచ్చి యుండెడి వారమనియు, ఇందు కీపుడు అవకాశము లేదనియు, లజపతిరాయగారు సూచించినటులు గనుపట్టుచున్నది. ఈ పద్ధతి యొక్క సాభ్యాసాధ్యముల గూర్చి చర్చింప నిపు డవసరము కాదు. కాని, లజపతిరాయగారి యద్వేషము దెలియకున్నయెడల, ఎన్నికలలో పాల్గొనవలయు నను సలహా మిగుల అపవిత్రముగ నుండియుండును.

సీనియర్ నిట్టిగారి యారోపణలు
ఇటీవల ప్రధాన మంత్రివదనిని వహించిన సీనియర్ నిట్టిగారు, ఫ్రెంచి మంత్రియగు పాంకేరుగారి పద్ధతుల గూర్చి మాంచెత్తరు గార్డియను పత్రికలో నుక వ్యాసమును

వ్రాయుచు, వానిని తీవ్రముగ విమర్శించి యుండిరి. ఫ్రెంచివారి కీపుడు మిక్కుటముగ సైన్యము గలదు. ఈ సైన్యము నెవరికొరకు నిలిపియుంచి రని వీరడు గుచున్నారు. ఇంతటి సైన్యము నుంచుకొనవలసిన యవసరము వీరికి గనుపింపలేదు. ఫ్రెంచివారి అంతరంగికోద్దేశము యూరపునం దెల్ల ప్రాబల్యము వహించుట యని, నిట్టిగారి తలంపు. ఫ్రెంచివారి జలాంతర్గాములును, వాయువిమానములును ఇట్టి యుద్దేశమును కొనసాగించుటకు తోడ్పడు నని వీరూహించుచున్నారు. అమెరికాలో ప్రాన్సు విషయమై అనేకసందేహములు వ్యాపించియున్న వనియు, వానిని దొలగించుటకు పాంకేరుగారు పరియగు ప్రత్యుత్తర మొసగుట భావ్యమనియు, నిట్టిగారు హెచ్చరించుచున్నారు. యుద్ధమునకు బూర్వము, యూరపీయను రాజ్యముల దృష్టి జర్మనీ యుపద్రవమువంకకు దిరిగెను. ఇప్పుడు ప్రాన్సు యుపద్రవమువంకకు దిరిగినటుల దోచుచున్నది.

ప్రవాసశిక్ష
తిరునల్వేలివాస్తవ్యులగు లక్ష్మణశిల్ల యను కాంగ్రెసు ప్రచారకుని, సింహళదీప్తమును విడిచి పెట్టవలయు నని సిలోను గవర్నరుగారు కోరిరి. సిలోను గవర్నరుగారికి, స్వాతంత్ర్యోద్యమముపై ఎట్టి ఏవగింపు గలదో, దెలుప నవసరము లేదు. అట్టితర, కాంగ్రెసు ప్రచారకుని దేశమునుండి వెడలగొట్టుట వింత గాదు. స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు, భారతీయులకు స్వదేశములో గాని, దేశము వెలుపలగాని స్వేచ్ఛ లభింపనేరదు.

సానికవార్తలు

మద్రాసు శాసనసభాసమాప్తి:— సెప్టెంబరు 11 క తేదీతో యప్పుడును మద్రాసు శాసనసభ సమాప్తి నొందు నని గవర్నరు విల్లింగ్టను ప్రభుత్వగారు ప్రకటించుచున్నారు.

జంతుహింసా నివారణ సంఘము:— ఈ సంఘ యాజమాన్యమున యె.కె. సి. రంగస్వామి అధ్యక్షుగారు కేపుకుకవరము 81 క తేదీ నాయగిరము 6-80 గంటలకు "భూతికయ"ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

బాలభటు ప్రదర్శనము:— సెప్టెంబరు 1 క తేదీని సా.శా.త్రం 5-80 గంటలకు మ్యూజియం థియేటరులో గా|| పానుగల్లు రాజాగారి యాజమాన్యమున బాలభటుల వివిధ ప్రదర్శనములు జరుగును. అందు కోలాటము, ప్లాటు, ఇంగ్లీషు పాటలు, గాడ్డీలు, రమానుజుండును.

మోటారువలన అకాలమరణము:— తిరుకల్కేజీ వీరరాఘవ మొవలి పిథిగో హైస్కూలు బద్దను, ఒక 15 యేండ్ల పిల్లవాడు ఆ యి.ట్లోనుండి యాయెట్లోకి రావలెనని గతాంశ పిథిగోనికి విషయమిది మోటారుబండి వాని మీదుగా పోయి రక్తము గ్రక్కి వెంటనే మృతిబొందెను.

శాసనసభల ఎన్నికలు:— గవర్నరు మెంటు, మ్యూనిసిపల్ టౌన్ టెర్రిటరీలను ఉద్దేశించి శాసనసభల ఎన్నికలలో కనుట ఓటియ్య అధికార మున్నను, యితరులకు ఓట్లకుసంపాదించుటలో సేవిధమై సహాయముజేసి బోక్సము గలగజేసికొన గూడదని రిఫర్మింగు ఆఫీసును వారికు జ్ఞాపకముజేయవలెనని ఎన్నికల సహాయకార్యదర్శిగారు ప్రయోచించుచున్నారు.

విమానము బ్రద్దలగుట
కెంటులో బ్రద్దలై విమానములో చనిపోయిన ప్రమాదముకు ఆఫ్ఫీసర్స్ విశ్వవిద్యాలయమున పట్టభద్రుడైన కెప్టెన్ రెలియంబుడి.

రంగభిక్షురారి

విప్లవము

సవరణ

నిన్న ప్రచురించిన రంగభిక్షురారికి 3 పేజీలు యిట్లుండవలెను:—

మా పేజీల గారికి రిపోర్టు వ్రాయునదికి విప్లవకారుల విజృంభణ యంతరంగముగా భావించిరి. కాని వారు భావించినట్లుగా విప్లవ సంకల్పించలేదుగదా పోలీసువారు కార్యములను కొనసాగించుచున్నారు. అందువల్లనే ఫిర్యాబీ గూర్చి ప్రభుత్వము వారింత్యములు యిప్పుడు చెప్పులేదు. మా పేజీల గారు, ఆర్మీ పేజీల గారు, వర్గీకర్తల గారు చెప్పిన సంగతులను వారు ఒప్పుకొనుచున్నారు.

* * *

కార్యకర్తలకు 2 భాగములుగా విభజించవచ్చును. (1) విప్లవ ప్రాంతమునండి 1922 ఆక్టోబరు 1 తేదీవరకు జరిగిన పనులు. (2) 1 ఆక్టోబరు 1922 నుండి 1 ఏప్రిల్ 1923 వరకు జరిగినవి

మొదటి భాగము

1922, ఆగష్టు 23, తేదీని చింతపల్లి పోలీసుస్టేషను లూటీలో విప్లవము ప్రారంభమైంది. గవర్నరు సైక్లరు అడ్డతీగల తాళ్లారు కచ్చేరికి తెలియజేసెను. మువ్వరజుమానులు ముత్రమే యుండెరి. సామంతము 5 గ. కు విప్లవకారులు 800 జనులు తుపాకులను 1 క్రైలును, బల్లెమును, బాణములను గల్లి స్టేషనుపై బడి జమానులను స్తంభములకు గట్టి వేసిరి. ఆయుధాగారమును పగులగొట్టి యీక్రింది కేంద్రమునడిపి సామానులను తీసికొని పోయిరి.

11 తుపాకులు, 1899 కాడ్డ మందుగుండుసామాను, 5 కత్తులు, 10 మందుగుండు కొములు, 2 వెడ్ల గొలుసులు; 14 బయ్యెలులు; 9 కడ్డీలు, యిదిగో కత్తులుగొని పుట్టపొయిరి. విప్లవకారులు 800 బందుకులను యింతకేయోక్తి. వారు 80 మంది యందురు. పిదప వారు క్రైలుపేట వైపు బోయి త్రోవలో వదిలివెళ్లిన జమానులను బట్టుకొని ఒక తుపాకీయు 5 కాడ్డ మందుగుండును సుపాదించిరి. మరునాడు క్రైలుపేట పేట పేరి. అచ్చట గవర్నరు సైక్లరుగారు విశాఖపట్నం ప్రెసిడెన్సీకి బోయెను. కాకలాజుమానుల వద్దను వేడ్ల జమానులను నుడిరి. వీరిని ముఠాగా కొట్టి 6 తుపాకులు, 280 కాడ్డ మందుగుండు, 14 బయ్యెలులు, 5 కత్తులు, కొన్ని పోలీసు బుల్లెటును దోచుకొనిరి. వారు 800 ఉన్నాననియు కొన్ని గుండ్లను స్టేషనుపై కాల్చిరియు చెప్పుడెను.

పిదప 24 తేదీ రాత్రి రాజవోమంగి స్టేషనుకు వచ్చిరి. అచ్చట యిద్దరు వేడ్లజమానులు, కిజమానులు, అడ్డతీగల జమానులు 2 రు నుండిరి. అందులలోనే కిజమానులనుండి తప్పించుకొని వైద్యశాలకు బదిలీయించిన మొట్టాడం వీరయ్యదొర యుండెను. పోలీసువారు వారిపై 82 గుండ్లను పేల్చిరిమరి చెప్పుడరు. కాని యెవ్వరిని తగులలేదు. బహుశ గాలిలో గొట్టిలేము. విప్లవకారులు కొన్ని గుండ్లను పేల్చి కొనసాగించి వీరయ్యదొరను విడపించిరి. 8 తుపాకులను, 850 కాడ్డ మందుగుండును, పోలీసు జమానుల బుల్లెటులను గొన్ని యింగొన్ని సామానులను తీసికొని పోయిరి. ఇట్లు 8 దినములలో వారు 26 తుపాకులు, 2800 కాడ్డ మందుగుండు, బయ్యెలులను కత్తులు మొదలుగాగలవి 8 కాకాను లూటీజేసి సుపాదించిరి. చింతపల్లి, క్రైలుపేటలలో మాత్రముగా కొల్లకొట్టిరి. ౮ జవోమంగిలో కొంత యంతకాళముండెను. దీక్షగా నెరుగొక్కొన్ని నూటియైన గుండ్లకొట్టి ఫిర్యాబీ సిద్ధి మామయెదను.

చింతపల్లి క్రైలుపేట లూటీల గూర్చి సరసపట్నము నుండి తంతిమూలమున 24 తేదీని తెలియగానే ఏజన్సీ జిల్లానూ పరంబు సాండ్ల, విశాఖపట్నం రిజర్వు జవానులను కొందరిని తీసికొని యచ్చటకు బోయిరి. విశాఖపట్నం జిల్లానూ పరంబు గారగు మార్తెను గారు 50 రిజర్వు జవానులు 1 రిజర్వు యింగొన్ని విశాఖపట్నం జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఏజన్సీకి విమానుగారు కూడ సరసపట్నము రోడ్డునకు వెడలిరి. అచ్చట స్టేషను లూటీజరు కనపడెనని గాని యిట్లు జరుగలేదు.

ఇంతలో దివ్యాట్టి నూపరంబుగారు అనగరమైన ఫలముల కల్ల పోలీసుసహాయమును దొరెను. పార్వతీపురము రిజర్వును సరిపట్టుచుమారుగా చింతపల్లికి; గోదావరి జిల్లానూ పరంబు దానుగా రిపోర్టు రాజమండ్రి రిజర్వు జవానులను అడ్డతీగలకు, కాకినాడ రిజర్వును కొటనందూరునకు, క్రైలుపేట రిజర్వును మల. 24 ను బంపి. తొలి రోజు బయలుదేరిన కేంద్రమును బంపి 25 తేదీ సరసపట్నము చేరి.

ఏజన్సీ విశాఖపట్నం జిల్లా నూపరంబుగారు ఆ సాయం క్రమే క్రైలుపేటకు బయలుదేరిరిగాని మార్గ మధ్యమున గడ్డలలో కరకలు కచ్చుట చే రాత్రి సరికి గోలుగొండ దనుక రాగిరి. మునాదు మధ్యాహ్నమునకు క్రైలుపేట పేట స్టేషను ప్రక్క రాజమండ్రికి. విప్లవకారుల బాదలేదును తెలియలేదు. రాజమండ్రి రిజర్వు 25 వ తేదీ సాయంత్రము బయలుదేరి యేలేవ్వరము వచ్చి 26 తేదీ ఉదయం అడ్డతీగలకు బయలుదేరి. వారు బయలుదేరిన రోజునూ రాజవోమంగి కొట్టిపట్టు వార్తవచ్చెను. పార్వతీపురం రిజర్వు 26 తేదీ సాయంత్రము సరసపట్నము చేరి దాస్తియునుగా రిపోర్టు, కెప్టెను క్రైలుపేటకు దాక్తురగా రిపోర్టు గలసి లామ్యుంగిమారుగా చింతపల్లికి, 27 తేదీ ఉదయం కెడలిరి. 27 వ సాయంత్రము గూడవోమంగియట్లు వెళిరిగాని యేమియు తెలియలేదు.

కొన్ని యిద్దరులచే పార్వతీపురము రిజర్వు 28 తేదీ సాయంత్రమునకు గాని లామ్యుంగికి జేరలేకుండెను. అక్కడనుండియు పూట ఏజన్సీకి విమానుగారు గారు బ్రెమక హీరుగారి వాయుకత్తయ్యకింద నడచిరి.

అడ్డతీగలకు జేరిన రాజమండ్రి రిజర్వు కొయ్యూరునకు పంపబడెను. క్రైలుపేట వారు తే 29 వ రంపవోడవరము చేరిరి. గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఇద్దరికి బోవు నడ్డేకము నూచించిరి.

29 తేదీని యిద్దరు వేడ్లజమానులతో గూడ 20 జమానుల మరల లామ్యుంగికి పంపబడిరి. లామ్యుంగి వద్ద వేడ్లపురి యొక బుచ్చుదను భోగట్టాతప్ప వేరెమియు తెలియలేదు.

31 తేదీ ఆగష్టు ఏజన్సీ జిల్లా నూపరంబుగారు, పోలీసు నూపరంబుగారు, మార్తెనుగారిని కొంతసేతో నుంచి క్రైలుపేటకు వైగా పోయి. బ్రెమక హీరుగారి సేన చింతపల్లికి 80 తేదీని చేరెను విప్లవకారులు గూడెనువద్ద నున్నట్లు తెలిసెను.

క్రైలుపేటకుండి వెడలిసేన రంపవోమి మారుగా ద్వైవలక జేరి యచ్చటనుండి చింతపల్లికిగాని, గూడెనునకుగాని పోవ నువచ్చెను. ఇంతలో బ్రెమక హీరుగారు సేనగూడెనునకు బోవుచుండెను. కాని విప్లవకారులు జరలలోనున్నట్లు తెలిసింది. ఈ కార్యములగా బోవుచున్న సేనలందునకు కత్తులు అడ్డువార్తయన బోవుచున్నట్లు గన్నుడను. కనుక క్రైలుపేట పేట సేన చింతపల్లికిబోయిరి. స్కాటుకట్ట అనునాకడు వారి సెలవుకుండి 31 తేదీని చేరెను. ఈకను ఉత్తరవార్తయన అడ్డు త్రోవను కొండకంచెనకు జేరుటకు బయలుదేరెను. కర్నముల బాధ యెక్కువ నన్ను 2 తేదీ మధ్యాహ్నమునకు లోతు గడ్డలకు వచ్చెను.

2 తేదీ కత్తులు కిల్లంకొండ వద్ద సంచరించుట్లు తెలిసెను. వారు కర్నాట్రోవను కొండకంచెనకు వచ్చిరి. కొండ మారుగోలులో కనుక కొందరు కలియుచురను యాళతో నచ్చటికి వచ్చిరి.

సాండ్లగారు లోతుగడ్డలో స్కాటుకట్టగారికి బ్రెమక హీరుగారి తే 2 వ గలసిరి. ఆరను కొండకంచెన వెళ్లుటకు, స్కాటుకట్టగారు గూడెను మారుగా ధరకొండ వెళ్లుటకును, బ్రెమక హీరుగారు కప్పుల, ఒండేరి, గిమిలి, లాచ్చిలి, పాడేగుగములు వెళ్లుటకును నిశ్చయించెను. 3 తేదీని వార్తగారు కాకినాడ రిజర్వుకు దీసికొని మడుగోలునకు బయలుదేరెను. అక్కడనుండి పాడేనునకుబోయి స్టేషనుకు, కొండ మారుగోలున కపాయము లేకుండ జూచుటకు బయలుదేరెను. కొర్రాపుట్టి రిజర్వు పాడేనునకు వచ్చుట్లు యేర్పాటు చేయబడెనుగాని వారు కొంతమారుగా నంటచే స్టేషను కాపాడుట కత్తులను లేకుండెరి.

దాసు గారు క్రైలుపేటకు మారుగా 6 వ తేదీ కిసి సరసపట్నము వచ్చిరి. అచ్చటికి విశాఖపట్నం జిల్లా నూపరంబుగారు జిల్లామేజిస్ట్రేటు వారు మాత్రమే యచ్చట నుండిరి. స్టేషనుగారు వేడ్ల సేతో చింతపల్లికి నుడిరి.

బ్రెమక హీరుగారు గాంగుతో ప్రథమసంకరము జరిగిరి. 4 తేదీ ఉదయం 8 గం యాదున లామ్యుంగికి ఒక వేడ్లజమానుతోను, 11 వ ముప్పులతోను వచ్చెను. తొలి నాడు సాయంత్రము ఒండేరి గాంగుతో తానొసిన సమరము గూర్చి తెలియబరచెను. తనసేనలో నిరతులేమయినదియు ఆరినికి తెలియదు. జిల్లామేజిస్ట్రేటువారు దివ్యాట్టి నూపరంబుగారిని రమ్మనియు, చిత్రపురమునుండి 1 పార్టెటును 3 వేడ్ల జమాను ను 20 జమానులను పంపియు రంపవోడ్రును బంపి.

ప్రథమ సమరము

బ్రెమక హీరుగారి పార్టీ ఒండేరి పూటిసెక్కచుండి. నె 1044 పాడ్డునిట్లు ముందుగా పోవుచున్న సేను నడపుచుండెను. కొంతమీదికి యెక్కువరికి తురాపుట్టెనుండి లామ్యుంగి వచ్చుచున్న ఏనుగులు కలసెను. గాంగు ఒండేరి గామమునకు నున్నారని మాకటివాడు జెప్పిరి. పూటి 1 1/2 మైళ్లు పాడవున్నది. పూటికిభాగమునకు గ్రామము 1 మైలున్నది.

సేన యిప్పుడు లోతుకు కుడి ప్రక్కనున్న (తుర్రపు) మార్గమున నున్నది. అవైపుననే (తుర్రపు) యింగొండమారునకు మరయొక చిన్న బాట, ఒండేరి గామమునకు దగ్గర త్రోవ యొకటి, యున్నది. ఈ మార్గమున బ్రెమక హీరు విదురుకు జమానులతో వెళ్లెను. జమానారుల యిరతులను పూటిపైని పోవుచుండిరి. కొంతమారుము యిట్లునడచునదికి తుపాకులు కాల్చబడెను గాంగులోనికొందరు కనుబడగానే జమానారు తుపాకులను వ్రేల్చెను. ఏనుగులు పోగానే మారి గాంగువారు యిద్దరు చారులను పంపిరి. వారు యీ సేనలనుజూచి గాంగునకు తెలిపబరచిరి. అంతట సమరము జరిగెను.

బ్రెమక హీరుగారు ముందుకు పోవలసిన మార్గముననే జమానారు దక్షిణభాగమున గాంగు గుమిగూడెను. రిజర్వు వైపుకు కత్తులకత్తుగా తుపాకులు కాల్చెను నడ్డుయెక్కువ కలగకపోయెను. నె 1044 పాడ్డుకొట్టుచుకు కొద్దిగా గానుతురిలిక. జమానారు యిప్పుడు సేనలో కనుబడనట్టి జమానుకడ్డునుండి తుపాకీ తీసుకొని ఆరునకు తన కత్తిని పలుకాను యిచ్చెను. అనికూడ యిప్పుడు కనపడుటలేదు.

తుపాకులను వ్రేల్చి టూపివేయరె నని బ్రెమక హీరు గారు కొన్ని ప్రయత్నములు జేసిరి. కాని గాంగు తుపాకుల వ్రేల్చుటకుండ నుండక పోవుట చే ఏనుగులు ఆస్థే చేయవలసివచ్చెను. ఆ యి నను యెక్కువ నిజపు సంభవించలేదు. ఈ పోరాటము జరిగిన యెడవి చాలదట్లు ముగ నుండును. ముకప్పులు కనుబడకుండ తప్పించిగొనిపోవుట కడునులభము. జమానారునకును ఒక్కక్కరు 5 వరుసలు కాల్చియుండుటచేతను, అప్పటికి వారిద్దరు సరకు సగముకాక చచ్చుటచేతను యెదురుగన్న లోయదగ్గరకు వెళ్లి ముడివనరైన పోట నుడవలెనని తలచెను. ఇంతరయుజూడ అయినదట్లు ముందుకుండ చెల్లిపోయిననని బ్రెమక హీరుగారు తలచిరి. జమానారు యిప్పుడు స్థావర మేగ్గురునుకొనినవోటు బ్రెమక హీరు గారు న్ను గుట్టకు యెదురుగా నున్న లోయలో. బ్రెమక హీరు గారి కడ్డ విదురులో ముప్పుకమాత్ర మున్నట్లు కనబడెను. ఎదురుగా నున్న కర్నాట్రోవ జేనునకి ఒక్కరమాత్రమే యాయనతో నిలచెను. ఆపక్కకొన కుత్తర ప్రాంతములలో జమానారులు ఆ యనపడును కనుబడలేదు. బ్రెమక హీరుగారు నలుపురు యెట్లో తప్పించుకొని పోయిరి. తుట్టుదకు అక్కడికొక మైలు దూరములో గొడ్డుట్టు కనుగొనినను. కొలదికాలములోనే సామానుల మోటున్న సేనవెళక జేరెను. ఈ సేనలమ్యుంగికి పోవుజున్నది ఈ మార్గములో మరికొందరు ఫలాములను (పోవుచేసికొని బ్రెమక హీరుగారు నర్మపట్టు మార్గముబట్టిరి. లమ్యుంగిలో నుండిన లాభములేదనికలచి యచ్చటవొక ఏనుగు ను విడిచి మిగత మూడింటితో వచ్చెను.

ఈ లోపున జమానారు మరల ఉదయ ముగిసవోటికి, కప్పలివద్దకువచ్చి రాత్రి యచ్చట నాగెను. అయినతో వచ్చిన ముప్పును (ప్రక్కనున్న చిన్న కల్లలో) కండుకొని మరు నాడు దయమున లమ్యుంగికివచ్చిరి. అక్కడకు వచ్చునకి యిద్దరేముండిరి. ఆ కప్పిపోయిన యిద్దరిలో వొకడు గుర్రతీరముగ గిమిలి జేరినట్లు తే 7 ని పాడేనుండి వార్తవచ్చెను. రెండవ జమాను గతి యెరుయ్యకొ యింగను తెలియలేదు. బ్రెమక హీరుగారితో నుండిన దివ్యాట్టి కత్తిలారు పోరాటము మొదటిలో నేరప్పొచ్చుకొని దగ్గరనే దాగియుండెను.

ఆరోజురాత్రియే ప్రాద్దువోయిన పిదప ఆరున లమ్యుంగికిజేరెను. బ్రెమక హీరుగారితో నున్న దాక్తురగా రుదా ఒకరాత్రి యడివిలోగడపి ముకాడు నర్మపట్నం చేరగల్గెను. అయినవారు తప్పించుకొని పోయెను.

ఈలోపల స్కాటుకట్టగారు ఆరుననిట్లుండియు తే 8 వ జరలమారుగా గూడెను బోవుటకు లోతుగడ్డనుండి బయలుదేరిరి. వారు ఆ సాయంత్రమే 27 మైళ్లదూరముననున్న గూడెనుచేరి. మరునాడు సంగులన్నియు తెలిసినవిమానుల వారు మారుములన్న గాడుగొండయన కల్లలో వీరయ్య దొరను కట్టుకొనిరి. గూడెనుద్ద నుండుట గుర్రతీరముగలేను. కావున స్కాటుకట్టగారు ముందునడిచి 5 తేదీ తెల్లవారునకి యాత్రి సినిపించెట్లు తీసికొపోయిరి.

కె. రామానుజాచార్యులు,
పీఠం, శ్రీ పూర్ణి, ఏ. పన్నగం

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

కడపటి రెండునాటకములు

సారంగధర, శకుంతల-సావిత్రీ

ఈ సమాజమువారు 26 వ తేదీ సాయంత్రము కడపటి నాటకమును ప్రదర్శించిరి గాని రాత్రులు ధియేటయవారికి ఒక నాటకమును ప్రత్యేకముగా ప్రదర్శించుటకు ఒక బడిక జరిగినందున 28 వ తేదీ మంగళవారమునా నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

శ్రీకృష్ణతూలభారం

సుగుణవిలాస సభవారి కోరికపై నేడుసాయంత్రము రెడ్డి కు సుగుణవిలాస సభవారి ఆదరణకొని శ్రీకృష్ణతూలభారనాటకమును రాత్రులు ధియేటయవారిలో ప్రదర్శించెదరు.

సారంగధర

నెవ్వెంబరు 26 వ తేదీ శనివారమునాడు అనగా ఎల్లండి సాయంత్రము రెడ్డి కు రాత్రులు ధియేటయవారిలో సారంగధరనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

శకుంతల-సావిత్రీ

నెవ్వెంబరు 2 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము రెడ్డి కు చెన్నపతి ఆంధ్రసభవారి ఆదరణకొని రాత్రులు ధియేటయవారిలో శకుంతల నాటకమును నాల్గవ అంకము వరకును, సావిత్రీనాటకమును వివాహసంరచననుండి కడపటి వరకును ప్రదర్శించెదరు. ఇదియు నిశ్చయముగా వారి కడపటినాటకమున తెలియచున్నది. ఆనాడు చెన్నపతి పోషకమున శ్రీ మోతే వారాయణరావు జమీందారు గారికి సహ్యాపత్రమును పాత్రధారులతో కొండరికి గుర్రకత్తములను సమర్పించబడును. కాన ఈ కడపటి రెండునాటకములను ఆ ధ్రువంధరును యుక్తముగా వచ్చి సమాజమువారి నాదరించి విడిచిపెట్టి పోవుటలు.

చెన్నపతి ఆంధ్రసభ

శ్రీ సీతారామాంజనేయ సమాజము వారికి

గౌరవాతిథ్యము

శ్రీ శ్రీ సాయంత్రము రెడ్డి కు ఆంధ్రసభసమాజము సమాజము వారికి సమాజాధిపతుల శ్రీ మోతే వారాయణరావు జమీందారుగారిని గౌరవించుటకు వివాహసంరచనము జరుగును. నెవ్వెంబరు 2 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము రెడ్డి కు సమాజమువారు రాత్రులు ధియేటయవారిలో ఆంధ్రసభవారి ఆదరణకొని శకుంతల-సావిత్రీనాటకములలో భాగములను ప్రదర్శించెదరు. ఈ విషయము అభ్యుధిగా నిర్ణయించబడినది. నిజం కట్టలవలయును నోటిను పంపబడినగాని నిర్ణయించబడినది చేరునో లేదో అను సంశయమును నివృత్తికావలయును నున్నది విన్నవించుచున్నాము. కొంచుండు పొల్ల గౌరవ సభ్యులు శ్రీ శ్రీ ఉదయముననే ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయమునందుండు సభ లేకపోవ్వలెను ముందుగా తెలియజేసి ప్రార్థించుట. విందును నాటకమును గలవలె విషయములన్నియు నా ఉద్యోగి కడిగిన తెలియగలవు. శ్రీ శ్రీ ఉదయము 7 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 4 గంటల వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయమునకు కలుగు సంఘానవలె సభలేకపోవ్వలెను చెందుచున్నామని గాని వెనకు మూడి తేవ్వరిరావుగారుగాని కావలసిన విషయములను తెలుపగలరు.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

కార్యనిర్వాహకసభ

ఈ సంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహకసభ 29-8-22 తేదీ భువనగిరి సాయంత్రం 2 గంటలకు సభ్యులలో తాలూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులను జరుగును. కాన సభ్యులందరను తాలూకావారులకు కప్పక దయచేయి ప్రార్థించు.

విషయములు:—(1) జిల్లా నిర్ణయములు, (2) గంటూరు ప్రతీకన యాగంధము లెంపున జేయుట, (3) తెలంగాణ, బాపట్ల, చీరాలలో కాంగ్రెస్ సభ్యుల దిపోలు పెట్టుట, (4) కార్యకర్తల భావములు, (5) భద్రకావలె శ్రీ విమల వృద్ధి చేయుట, (6) ధర్మ పాదలంక శ్రీ ప్రతిభల భవనములలో భావము (2) గంటూరు విద్యార్థి చేతనములకలపమిల్లకొద్దెయుట, (3) ఇతరవిషయములు.

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

నాగపూరు సత్యాగ్రహ నిరసనము

లాహోరు గౌరవ్యులు ఉపన్యాసములు

లాహోరు ట్రిబ్యూనున ప్రతి విమర్శనము

గౌరవ్యులు ప్రసంగము

ఈ కాల 26 వ తేదీన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు గౌరవ్యుల చేరి, ఆనాడు సాయంత్రము హిందూమహమ్మదీయమైత్రీ గూర్చి బహిరంగ సభలో నువ్వరించిరి. గౌరవ్యులలో హిందూ మహమ్మదీయ విరోధములు కలుగు తుండుట ప్రశంసనీయము. స్వరాజ్యమునకు భయముమైతి అత్యవసరముగాన సంఘటనగిన ఏ గొట్టులు చేయుట ముఖ్యము. వారివారి మతభేదములను నిర్మూలనముగ తెలియజేయు స్వరాజ్యముగౌరవ కందియకలసి తనచేయవలెను. కాంగ్రెసులో విభేదములను తొలగించినగాని ఏకాగ్రమున జతప్రదముగా నెవ్వరిని బాగుగా గుర్తించునదిగాన అవసరసభలో ముఖ్యముగా నట్టితీర్మానము నామోదించవలెను. రెండు పక్షములవారు కలసి చేకవేసిన చేతులను విధానమును నిర్ణయించులెనని కోరెదను ఇంగ్లండుకు బహిష్కరణ పక్షమువారి ప్రయత్నములను మీరు చూచియు యున్నారగాని నిపుడు స్వరాజ్యపక్షమువారి గూడ సహకారమునగి మాడవలెనని కోరెదను.

గత ఏప్రిల్ 26 లోనాడు హిందూ మహమ్మదీయ మోతీలాలు లన్నియును పూర్తిగా విఫలమైనవి.

చేకవేసిన దంతముల నెవ్వెంబరు 29 వ తేదీనాడును ప్రారంభించుటకు చేకవేసిన లె తమాత్రమును సంబంధముగా నుండలేదని వారు పూర్తిగా తెలియున్నారగాన ప్రజలలో కృత్రిమోత్సాహమును కలిగించుటకు నాకు మొదట ప్రయత్నించిరి. అందులకు కావలసిన భవనము జనమును పూర్తిగా గమనము: ముంజే తొందరపడి నిస్సాధులు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిరి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నా సత్యాగ్రహమునకు సహజమును తప్పకలగునని మొదటనే నిర్ణయించబడినది. నాగపూరులో ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహములను బడెను కానిందిన ఫలితమును గూర్చి వారికి యిట్లుంది: లెలిండుట పొడిగాదనియు నేనింతవరకు వారిని గూర్చి కల్లెత్తి బిచ్చములు యెని వెన్నునునలెను దలేను. అది విఫల మగునను నమ్మము నాకు పూర్తిగా నున్నది. చేకవేసిన లె తమాత్రము వారికి విజయము కలుగవలెననియు ము: పూర్వముగా కోరితిని: చేకవేసిన సత్యాగ్రహము విఫలమైనగాన వారిని గూర్చి నా నిశ్చితాభిప్రాయమును నేడేసభలో తెలుపగోరితిని. నా పూర్వ సత్యాగ్రహవిషయమున వారుగల ప్రతిభనుచూచునారే గాని వారివలన వారిని నే:భించించుటకు లెగింపలిక మావలెయైన కలుగలేదు. చేకవేసిన లె తమాత్రము భావించి వారిని కలదాల్చి కలుపున చేకవేస్తే అత్యవసరముతో సత్యాగ్రహ మొనరించి కారాగృహములకేగి కప్పములకు పాలెనయతు వారిని నే:భించించెదను. నాకును నేటుజనుకాలము బహుగాలిని అభిప్రాయభేద మరెవ్వరికముగ నున్నను వాస్తవ్య వా కధలకు గౌరవములందు గాన వా లొనరించిన గొప్ప స్వాధీనత్యాగమును నేను వారి:భించించెదను.

గాని చివరకు వారివలన కలిగిన ఫలిత మేమి? చాలత్రయ ప్రయాసలకు లానై వెన్నెక్కవలెను పొందెంబలకు లాభ మేమి కలిగినది. మం:గా ఉద్యోగులకు వ్రాసి వా:అనుచులిం బడెనీ ఉద్యోగుల సాగించిరి. పోలీసుగూ:ర్నెంబు కుపాకీకరముని వెంటనే వచ్చెను. ఎప్పుడు బుద్ధిచుట్టినవచ్చును నిరోధ శక్తియును ప్రయోగించుట కలదు సిద్ధముగానే యుండెను. వీనివలన అసహయోధ్యులు నిర్ధారమున కెల్లలు విజయము కలిగి:లో నేక ప్రహింసలకు గున్నాను. ఈరీతిగా నిట్టి గొప్ప త్యాగమును చేసినందువలన మన మొక అడుగైన ముందుకు వెల్లువలె యుండలేదు.

ఇక బహిష్కరణ పక్షమువారు నిరంతరమును చేయుచున్న ముసకాగ్ర మొక్కటిమాత్ర మున్నది. అది విరామము లేకుండ స్వరాజ్యమునువారి తీవ్రముగ నిరసించి నింకించుటయే. వా:లేదయిన ఘనకార్యము నిశ్చయము చేసెద రని యింకను మిగ్గుక మాచుచుండెదరా లేక స్వరాజ్యమునువారి కసకాగ్ర మొనగెదరా?

కానవసర బహిష్కరణమును కర్తవ్యమనలేదు. పూర్వము రాష్ట్రీయసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము చాలపశంసనీయము. కానవసరమగు వల్లిననా రకునరింపవలసిన పద్ధతులు గూర్చి కాంగ్రెసుసభవారు చేయు నియమముల కన్నిటిని నేను కర్తవ్యమొనెదను. మాపక్షమున చాలమందిగూడ అందుల కంగీకరించెదరనియే నేను నమ్మెను అని నె:హ్రూగారు నడిపిరి.

మొహరం కొట్టుటలు

మహారాష్ట్రులు

మరల నెవరును మృతికొందలేదు. చాలమంది ఆరెను. చేసిరి దోయకొ:బడిన సాత్తులో చాలభాగము మరల రాజ్యేరి పోలీసునూపర్నెంబు స్వయముగా విచారణలగా వా:లు ప్రారంభించెనని కమిషనురు ప్రకటించెను.

దొరతనమువారి ప్రకటనము

29 వ తేదీన నె:టానుండి దొరతనమువారిలో ప్రకటించిరి. రెండు కలెములవారికిని కొంతకాలమునుండి వి:ములు ప్రయత్నముగా నున్నదని ఉద్యోగు లెనుచుదురు గాని కొట్టుట జరుగునని వారుహించలేదు. పోలీసునూపర్నెంబు ఆ:ముగా నున్నదని ప్రజలు వారిని లోబరుచుకొనుటకు సన్నద్ధు:జిల్లా మే జ ప్రే:టు ఉండెయింటిని చుట్టవేరి ఆ:డివ్విలక పోలీసువారు కుపాకులను కాల్చుటలనికచ్చెను. కుపాకులు కాల్చగానే ప్రజల లాపిధినుండి వెదలిపోయిరిగాని దొమ్మిరంగతి పట్టుట మంతయు వెంటనే వ్యాపి:లింగున దోపిడి జరిగింది సహాయనె:టా వచ్చువరకు దోపిడి జరుగుచునే యుండెను. పిమ్మట దోయకొ:నుమడగా 27 గురిని ఆరెనుచేసిరి మరునాడు చే రా:మా ను నుండి గూ:క్కా:ల ను వచ్చునూపురు కు పంపిరి. 29 వ తేదీ వరకు వచ్చిన వార్తలను:టి 10 మంది చనిపోయినయియు 288 మంది:గాయములు కలిగెననియు కుపాకీ గుండలలన నలుగురు చని పోయినయియు 22 మంది: గాయములు కలిగెనయియు తెలిసినది. పోలీసువారు 42కూటా:ను ప్రే:ర్చిరి. ప్రజలకు భవ:వ్త మహార:ము. నేన లిం:ను అప్పటనేయున్నది. నెచ్చున కలిగినది.

జబ్బుపూరు అల్లరులు

కమిషనురు యిటుల స్టేట్టునును పత్రికకు ప్రా:నె. 286 తేదీరాత్రి రెడ్డి కు మహమ్మదీయులలో ఉ:చే:ము కలిగినది. పిమ్మటయును ఉ:చే:గొంపు కల్లలనినవిధిలో ఒక హిందువుల గృ:ములోపల సంగీతము పాడుచుండుటలననే మహమ్మదీయుల:టిక:చే:ము కలిగినది. చాలామంది ఆయు:టివాకిట పోగుపడి. సంగీతమును మా:చేసి అయింటివారు వెల్లి పోయెదరు ని చే:బ్బు గాగుంపు చేదరి పో:యె న. పిమ్మట హిందువుల యింటి నుండి వెల్లు:ముండగా వారిలో:ద్దుదగిరి కొండరు కుంకుము వారిని కొట్టిరి తెలిసెదగాని అప్పుడు బలమగు కొట్టుట ఏమియును జరగలేదు. 10: కొక హిందువును కుపాకీ చే:ట్టుగాని పిథిగాని:వచ్చి దానిని ప్రే:యెను. అంతటితో మహమ్మదీయులకు మరల ఉ:చే:ము కలిగినది. పోలీసునా రా:పొందవచ్చి జబ్బుకొనినాని ఇంటిలోనికి పంపిరి. తనవార పోలీసు ఉద్యోగులు మేజ ప్రే:టు మున్నగువారుగచ్చి రాత్రి రెడ్డి గంటుగురకము పిథిలో గ:స్థితిపగుచు అల్లరికలగకుండచేసిరి ఆరాత్రి ఒకగుమ్మటము నమర ప్రయ:చేసిరి. ఒక హిందుదేవాలయమున: విగ:మును:రు గొట్టిరి తెలిసెదగాని ఆపములు ఎవనచేసికో తెలియలేదు. ఆదివలన కొట్టుట కలుగలేదు. అమరునాడను ఆ:మునాడు ఉ:చే:గొంపును ఉ:చే:కములను నెచ్చుదిగా జరిగినది.

ఆ గ్రా

మిషనురు, నేనా:జితి, స్థానిక, పూ:పాలక సంఘముల అభ్యర్థము హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు మున్నగువారు 29 వ తేదీ ఉదయమున బహులకేగి సర్దులకు బోధి:పగా వారు రు:జములను తెరచిరి. 26 నుండి ఆరెనుచేసిరి.

సత్య వత్సు పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి గౌరవు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఇయ్యది స్వేచ్ఛామాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన శ్రోత్రకావ్యము లలిత మగువైలి. భారాళమగు కవితృధార. పండితు కులు మెచ్చుకొన్నది.

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము, 7, కెంబుకెట్టిపి, మద:

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

శాసనోల్లంఘనము

గాంధీమహాత్ముడు అవతారపుత్రమడనియు అట్టివాడు పశ్చిమ గాంధీయుగమున జన్మించుచున్నందున అంగీకరించినవారు మే. ఆమహాత్మునియొక్క గొప్పతనము ఆయన మహత్వమును తెలుపుచున్నట్లు తెలుపుచున్నట్లుగా గొప్పపడినది. భారతదేశానికి కల్యాణమును సహాయనిరాకరణము లేకుండా మార్గము లేదని స్పష్టపడినది. ఇతరరాజకీయకీలకారులు గూడా యీ మార్గమునే అంగీకరించుచున్నట్లు కనపడుచున్నది. ప్రస్తుత మహాత్మా రాజకీయపరిస్థితులలో ఆ మహాత్ముడు బంధ విడుదలగుట చాల అవసరము. ఇది నిర్వివాదాంశము. ఈ పని నెఱవేరుటకు కాంగ్రెస్ పార్టీకి అన్నియుగా ఆలోచించి ఒక మార్గము త్రొక్కుట అవసరము. శాంతియుతమగు శాసనోల్లంఘనమునందు శాసనములకు మార్పుగా అంతకంటే ప్రజలకు నష్టము జరుపడినది. యెవ్వరికైనా శాసనోల్లంఘనమే స్వరాజ్యసాధనమార్గము. గుంటూరులో శాసనోల్లంఘన విచారణసభమును కల్పించుటకు జరుగబడిన శాసనోల్లంఘన విజయము, ఆ శాంతియుత విజయము శాసనపుత్రతాకవిజయము శాసనోల్లంఘన ఫలితమును జేరియుటకు స్పష్టముగా ప్రదర్శించ జేసినది. ఈ విధముగానే వెంటవెంటనే శాసనోల్లంఘనస్వరూపమును మాపుట చాల అవసరము. ఇటుల ప్రత్యేక సమన్వయ పరిష్కారముకొలుపు దాని స్వరూపమును ప్రజలు గుర్తించిన గాని స్వరాజ్యసంపాదనకు ప్రారంభింపవలసిన బ్రహ్మాండమైన శాసనోల్లంఘనము సాధ్యముకాదు. మైయాటి విజయములు జరిగిన వెంటనే గాంధీమహాత్ముని విడుదలకొలుపు శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించుట చాల శ్రేయోవాయకము, అవసరము. ఇందుకు మహాత్ముడు అంగీకరించునా లేదామను విషయము తర్కించుట దోషము. స్వరాజ్యమునందుకంటే మహాత్మునియందు భారతీయులకు శ్రద్ధాభక్తులు పెచ్చు. హిందూ సాంప్రదాయములు, లక్ష్యములు గుర్తెత్తినవారికి యీ విషయము బాగా గ్రాహ్యము. సంఘములయందుకంటే మనకు ప్రత్యేకవ్యక్తుల అవతారములయందు లక్ష్యము పెచ్చు. రాముడు, కృష్ణుడు, శంకరులు సాక్షి. కాబట్టి యామహాద్వయము ప్రారంభించిన పరిశరములు ముఖ్యముగా శిష్యులుగా యేర్పడెను. దీని ఆవశ్యకతను డాక్టరు కిర్లా నూచించి యున్నాడు. కాని రూపమును నిరూపించలేదు. ఒక మార్గము కనబడుచున్నది. ముఖ్యముగా ఏ ఏదీ మహాత్ముడును యితర వాడె బంధించి ఖానా గేటు వద్దకు వెళ్లి నూపించెంటును ఎట్టి దౌర్జన్యము లేకుండ గాంతియుతముగ మహాత్ముని విడుదల చేయుమని కోరుటయే. విడుదలగువరకు యాయామయము నల్లుటయే. ఇటుల గావించిన నిస్సందేహముగా బంధించెదరు, అప్పుడు ముఖ్యముగా ప్రతి దినము నిద్రపడవలెను. చివరకు నిలబడవలెను. ఒకవేళ యిద్దె పరుగు బిట్టిమను మనలను బంధించినవో ఒక్కొక్క ముతాను రెండోమూడోరోజులు సాధ్యమైతే యింకా యెక్కువ రోజులు యెట్టి ఆచరణము భుజించి కేటువద్దనే ముతాను నిలబడవలెను. రెండు, మూడు రోజులు కాగానే ముతాను మార్చవలయును. ఈ విధముగా నెంత కాలమైనను యాయాము సాంప్రదాయము, ఇటులజేసిన బంధించక ఉపేక్ష వహించ గల మనోబలసామర్థ్యములు బిట్టిమలకు లేని స్పష్టము. యిందును గురించి అభిప్రాయభేదము జుండవని నానమ్మకము. ఇటుల సాగించుటకుమందుగానే యంతరకు భారతదేశములో జేరిన శాంతియైతులలో నుండి గొప్ప వేల మందిని దీనికొలుపు ప్రత్యేకించి నిద్రపరుట అవసరము. గాంధీమహాత్ముని విడుదలకొలుపు శాసనోల్లంఘనము చేయుటకు ఇప్పటికి చేరి వారెంటు పెచ్చు సంఖ్య రాగలదు. ఫలానాపని చేయుటకు ఫలానాకోజుకు సైనికులు కావలెనంటే వచ్చెదరు గాని యెట్టి స్వరూపము నివ్వక విషయమును ఆలోచింపక సైనికులు కావలెనంటే రారు. ఈ లోపమును యికను శాసనములు చేయవలెనుగాక! గాంధీమహాత్ముని విడుదలచేయుట యనగా ధర్మమును స్థాపించుటయే అంతేగాని ఆయనను సుబద్ధుని ఆశ్రయములో మార్చుటయే మేకపాటు, మేకపాటు పుష్కలముగా కలగజేసి ఆయనకు సాంస్కృతిక శ్రేష్టతను గావించి తెలిపినదగు. ఈ శాసనోల్లంఘనమును గురించి 1923-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-

విద్య వారము

గయిక్వారుగారు నజీవుల్లే
ఆరోగ్యముగనే యుండుట

అందఱు, ఆగష్టు 26:—గయి క్షారు మహారాజు కొడుకు
 బయ్యగింగ రావు గయి క్షారు గారు చనిపోయిరి. ఆయనకుఁగది
 చనిపోయి దిన్న భూట అసల్యము.

యూరపు ఇండోనులో సంచారము నలుపుచున్నంత
 తాళమునులే పయనింపరావు రాజమృదుతానే గయత్తా
 ని శివప్రసాదమండెను. గయత్తాను సేవపుత్ర యాన్నాం.
 విగతజీవుడైతి. ఆయనగారు దని ఆతలో వ్రష్చింపవలసిన
 నన్ను "సేవపుత్రుని కాన్నాం" నిజకథాన తెలియజేయవలెను.
 త్తులని నయన్ను లెని సంగర్భమునని "వైవ కాన్నాం" తెలి
 యజేయముతో సందేశముతోచి వివారమునాన నిజము బయ
 ల్పడితి.

హృద్రోగముచే రాకొనుచును బాధపడుచుండె ననియు
మనమలానున్న రక్తవాణములు తెగిపోవుటచే చనిపోయె
ననియు (బ్రిటీష్ మైజోరావ్సులు తెలియజేసిన, ఈయనశరీరమును
పార్శ్వమున గొంపోయి చూచుచుండెననరు, రాకొనునని భార్య
ప్రశంసమును పొందుచుండుటలా నున్నది.

దేవుని పాపము దొకటి కలకత్తానుండి బయటవేరి ది.
ప్రేమలో అంటుకొనెను ముల్లూరము తెలుపుచున్నది.

జెలియనుల లేఖ

అందుక, ఆగస్టు 28:— రాత్రి 8-20 గంటలకు పార్టీలో
నుండి ప్రెస్టు ప్రతికాదిలేఖని ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— మిగి
మందరి హక్కులను నూర్చి పరాసులలేఖయందు గుప్తముగ
నిర్వచించేదే, అతాపమును చెల్లియనుట లేదు లేఖయందు
దీర్చిరి. లెగించుట జగ్గుల బుగమునుబట్టి తూహక్కులు పరి
స్కారమునుకుట వీలగును. పరిస్కారమునకు అనుమలపడు
నటులు సంఖ్యలు తెలియజేయబడినవి. ఎంతవరకు ఇచ్చిన వ్యవ
హారము తుదకుతో తెలియజేసిరి. పరాసులలేఖతో అన్నిటి
యందును చెల్లియనులేఖ ఆగిగించుచున్నదని చెప్పబడుట వీలు
లేదు. కొన్ని విషయములందు చెల్లియనులేఖ పరాసులకంటె
మాందగును వేసిరి. కాని ఇష్టాగోష్ఠినిబట్టిను ఇద్దరియభిప్రాయ
ములు ఒకటే, దండెల్లదిన దోహతులకు మేల జర్మనులనుండి
యావత్తవరమురాదని అభిప్రాయించి నిశ్చయించినగాని వ్యవహారము
కుదరదని చెల్లియను గు గుప్తముగ తెలియజేసిరి. నిజమిచ్చు
కలగ నేరదు. సేవలు యాద్యసావగ్రియు అనుకొన్నంత లెగింప
బడుటకు వీలుండదు. ఈవిషయమునకు పరిష్కారమును
ప్రస్తుతము చెప్పించుచున్న పదుగొంతుల చుట్టనక పరిష్కార
మునుకుట వీలగును. ఈమధ్యను మరల బ్రతిష్ఠాపథుక్యము
నారితో వర్ధించుటలే లేదు కృతసంకల్పమును తెలియజేయు
చున్నాడు.

నష్టపరిహారములనుగూర్చి మిత్రమండలివారు తమ సమగ్ర
ముగ పరిష్కారమునుబట్టి భాగములనుబట్టి భూమియు ఇతర భూ
మియును భాగములనుగూర్చి క్రొత్త పద్ధతిని అమలుచేయుట మంచిదని
చెబియునునున్నట్లుగాయున్నది.

రాజు సిద్ధాంతమునూర్చి మిత్రమందలి చేసికొన్న తిక్కన
ములను జర్మనురాష్ట్రము క్రొత్త అక్షమించుకొని ఆముఖా
శ్చేదతెనివె స్నానభాగా దివ్యకొనరని తెలియజేసిరి. ఇంతకు
నంతయు జరిగిననంతలలో దూతలక్రమము ఆస్థానమున అక్రమ
మున ఎందును ఆశ్చర్యమింపలేదనిరి. జర్మనులు పరివారములను ఇచ్చు
కొలిదిక్రమేకా దూతులు భాగ్యజేనెదముగాని నేరొకరిగ
జేయమనియు జర్మనులు మా తీయకునినెక సామ్యము ఇచ్చును

యూరునుండి కడబయినిరి. సాత్వికనిరోధమును జ్ఞానమునుమానిచేరి
జనవరి 10 లేదని అనుకొన్న పరిపాలనమును యూరులో ప్రవేశ
పెట్టెదమనిరి.

నష్టపరిహారములకు అంతరిక్షమునందేలుబుజుములను దగిన సంబంధము వేర్పరచి, కెంటినిబరపెట్టి, మొత్తముమీద : నష్టపరిహారములకు అనుకూలముగాకాక కష్టపరిహారమునకు దీని కంతకును ముందు జర్మనుకలన్సీ నిబాదగ జేయువలెను వారి ఆర్థికనిధానము మిగిలినదలవలెననుచు నుండవలె నని.

జ్యోతిషుండి ధైర్య యనుటకు 1,29,90,00,000 బాగాదు
 మూర్ఖులు చూట్టినవి. శ్రేణు యీనుటకు 1,29,70,00,000 ప్రాం
 నుకు 1,17,50,00,000 బంగారుమూర్ఖులు చూట్టినది. ఇతర
 జేతమువాటికి 63,83,00,000 బంగారుమూర్ఖులుముట్టినవి. అను
 కొన్నప్రకారము ధైర్యయనుటకు కను గావ్యము వాతముచేయ దిను
 యుటకు 6500000000 బంగారుమూర్ఖులు రావలసి యున్నది. ఇం
 దుగా 15000, 00000 మూర్ఖులు ఇదివరకే చూట్టినవి. అను
 బట్టి ప్రకారము 10 00 000 000 మూర్ఖులు రావలసియున్నది.
 ఈరీతికిని ల తేదాదు ధైర్యయనుట క్యవహారము క్షృణలో పరి
 స్పర్ధ రహితము కదలుకొనెదరు. క్షృణహారము క్షృణలో కుదిరిన
 చో తన ఆకృత శిరిసితులు తుదురుబడుటకు వీలగును.

మరల అశక్తి క్రమంబులితో బ్రహ్మగ్రాహ్యుని ప్రాంతభూమి
మన బ్రహ్మహరి కీర్తియు గలదనియు ఈ రాజుపొరములవలన
భూమి బ్రతికనులు తన నిధానమును మార్చుకొనునూడన లు
న్నవని తోచినచే మరలమూర్ఖుడును బ్రహ్మహరి బ్రహ్మదేవని
తెలియుచున్నది. మార్పు జేదనతో కృతసారము మదింక
పాడనను.

పరిశీలన ఆవశ్యకమునబట్టి తమ భావములను మూర్ఖుకొ
నెడమని మిశ్రమందలి స్పష్టతగ లేనియనెడివనె రహస్యముగ
రాక్షసౌచ్యమును పొరంబించుటను (విడిపాటాకొమ్మకొనెడను.

ఐరిషు ఎన్ని కలు

పై కృత్రికా విశేషం దర్శనముండి వట్టు లెఱుపును
కాదు. దర్శనలో కార్మికుల కంట ఉత్సాహముగ
ఏమియునులేదు. ఓట్రియనుగారు మరల ఎన్న
కొనుటనో లేక నందేహామే. ఈతడు ప్రభుత్వకర్తయ్యను. నా
యను లెంతవెప్పిననునక కార్మికులు ఒకరోజువీతము పోవునని
చాలమంది తమ ఓటులనే ఇచ్చులేదు. కొందరు కార్మికులు
ఓట్లు కాగితములమీద వచ్చురుల మేరు కడ్డుగ నీకను నీది.
దర్శన స్థానములలో కార్మికకర్తయ్యలను లెండు స్థానములకంటె
ఎక్కువగావని లేజుమన్నది.

హిందూమతానికి అనుకూలమైనదిగా పేరు ఎక్కువ పట్టులు వచ్చినవి. విదేశాధిపతికి అనుకూలమైనదిగా పేరు ఎక్కువ పట్టులు వచ్చినవి. విదేశాధిపతికి అనుకూలమైనదిగా పేరు ఎక్కువ పట్టులు వచ్చినవి.

విశ్లేషణలు చూపిస్తున్నట్లుగా తోచినట్లయితే, కాని చాల
మంది సాగిరి చెట్టుకుటకు ధైర్యముచాలదు. మార్కెటింగ్ శక్తికి
జరుగు కలుగవచ్చును.

శివలరాగారిని ఎన్నుకొని

లండన్ ఆగస్టు 28:—రాత్రి 11/25, డియరీ మొయిలా
పూర్తిగా విలేఖరి ఉద్బిజ్జనుండి ధల్లీ లెంపురువ్వాడు.--వెలరా
గారు నిజములు రాగలర. మొత్తము మీద ప్రేమేటుపభక్త్యము
కామోదించువారలకే 'పి.టి.గు' బాగున్నటుల మాచనలు కని
పించుచున్నవి.

ఈ వారములో పుక పన్ను క ధరితములు ప్రతింజనవేదమును, సంగతులను జూడ గ్రంథకర్తనప్పుడు విషయము చేకూరువని తెలియచున్నది. విస్తారము వారికే జరుగఁజూడదు. కాస్త్రీవు, హిగ్గియ్య, మలకాసీ, మక్చీలు ఎయిలుఁగొగారు పశ్చిమన బదిరి. నీరు ప్రభుత్వరక్షింపఁతులు.

బుధవారమునాడు జనీవా నాతిసమితిసభకు విరివియైన
 ఈ ప్రతినిధులు కాన్ఫరెన్సుగారి యాచనావ్యవహార పయనమిరి.
 విరివియైన ముందారు

(భవన)వాసులు	9
విశ్లేషకులు	2
పరీక్షకులు	2
కార్మికులు	1
ఇతరులు	1

కేములాను, ఎన్నుకుంటే, ఎన్నుకున్నాను వోనాను
మానకుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

మార్గవీణ ప్రత్వి, డివెలరాస్ట్రా వే నిశమించబడిన రిక
విశ్లేషణకును వేడిగాని ఎక్కుకొనబడిరి,

ప్రభుత్వసభ్యులు	6
విప్లవకారులు	4
ఇండియన్ యువకులు	3
రైతులు	2
కార్మికులు	1

తుర్కీలో నున్న గ్రీకులు

విధము, ఆగష్టు 28:—కాకాద్గాటి నోపియలో నున్న
స్పెయిను కాన్సులు ద్వారా బానీమనంధి ప్రారంభ మొనర్పటి
నుండి గ్రీకుల నరహతయొక్క తప్పని గ్రీకుల ఆశ్రయమునకు
య. తురుష్కులు 10000 ప్రజలను హామీగ వట్టుకొనని తెలియు
చున్నది.

అర్థే నియా దురంతము-పెల్లి

పదేక్షు ఆగర్లు 28:— ఆత్మనియా సరిహద్దును నిర్ణయం
చేయు నియమింపబడిన బ్రతుల నేకాని టైల్లి నీగారిని మర్దవరిని
గ్రీకు తెనతో చుట్టించుట గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చి ప్రభు
త్వమువారికి మేము పంపి నొసగిరి. ఈయ విచారమును వెలిబుచ్చి
హంతయును వెంటాడి కి తెచ్చును ఇచ్చించెద మగిరి.

సామ్రాజ్యనభ

వైదింగ్ ఆగమ విధి:— రాబోవు సామ్రాజ్యసభకు
న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు మ్యూనేగారు బహుళదేవి.

దక్షిణాంధ్రానికి యూనియను, కన్యాలకు జరుగు వర్తకపు పూదండకలను గూర్చి ప్రశ్నలు జేయుటకు స్వల్పముగాగి సలహానిచ్చుటకై కరెవర్సిటీయను చూపే సగయ స్వల్పముగారి వంటి జారి.

చిట్టిష్టు విదేశాంగ విధానము

అండ్ కో, అగస్టు 29:— ఈజిప్టు న్యవహరములలోను, తుర్కీ-తగ్మలలోను, యూరపును మరల నిర్మించుటలోను (ప్రిటింగు) ప్రభుత్వమునాకు తమ విశేషాంగవిధానమున దోషిని యనులతో ఆజ్ఞాదించి మరి ఏర్పాటులను జేయవలసిన దోషిని యనులకు జూరుచున్నవని డెయిలీ న్యూస్ (తెలుగు) వ్రాసింది. దోషినియను ప్రభుత్వమువారు పెద్దనాల్లరి స్వామూజ్యరాజు కీయములందు తమకువాడ సమానమును బాధ్యత నొసగవలె నున్నాడు. వా కడిగిలుల దక్షతలచి మంచిభావముతో నీతి కున్న ఇకమిదట స్వామూజ్యవ్యవహరములలో వారి సహకారమును బడయుటకు గాని అవసరమును సంగతులందుగాని వారిపై ఆధారపడుటకు వీలులేదు. ఇంకొక 'చనకుసంగతి' జరిగిన ద్రివి సుతో అధినిజేతములకున్న స్నేహపాకమును తెగిపోవును. వారి విశ్వాసము అడుగుటి చుట్టూ రావచ్చును.

టిన్న రేకుల పరిశ్రమలకు

రక్షణము

టారిఫుబోర్డువారి విచారణ

(అ|| ప్రె|| స్పెషలు స్వెస్టు)

జమ్మడుపురము 28 ఆగస్టు:—టారిఫు బోర్డు వారి రీడింగును, జమ్మడుపురమువద్ద, గొల్లూరియను ప్రదేశమునగల టిన్ ప్లేటు పరిశ్రమల ప్రతినిధులను విచారించిరి. ఈదినముతో నిచ్చట విచారణను కొంతవరకు ముగించిరి. టారిఫుబోర్డువారు తిరిగి సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన కలకత్తాయందు సమావేశమై మిగిలిన విచారణను అచ్చట ముగించెదరు.

మాక్సిమమ్ కంట్రీబ్యూషన్ విద్యుత్ కార్మికులకు ఉపబడిన శ్రీ మహావిరవీంద్రాధికారావారు విరవీంద్రులగు నీకిందిగ్రంథములు మా కార్యాలయము చేరినవి. కంట్రీబ్యూషన్ మాక్సిమమ్ మూలము చూపించుచున్నాము. గ్రంథములపై సంపూర్ణ విమర్శనములను ముందు ప్రకటించెదము.

గ్రంథముల పేరు	వెల
1 కార్మికులు	1-8-0
2 కార్మికులకు	1-4-0
3 కార్మికులకు	1-4-0
4 కార్మికులకు	1-0-0
5 కార్మికులకు	1-0-0
6 మాక్సి	1-8-0

తరిగొండలో గలభూ

నాంధ్రపాడు తాలూకా తరిగొండ గ్రామములో మొదట కడపటిదినులు. అనగా పీర్లు జైరిడికి వెళ్లినదనము. తరువాత తరువాత నాంధ్రపాడు పేరునుండి. అందులో కల్లె నుండి కొందరు మహమ్మదీయులు ప్రవేశము చేసికొని తరిగొండలో వారి పీర్లయెడల అడుచుండగా అకస్మాత్తుగా వారి యెడలో కల్లెతో బుద్బుద్దేసిపాడట. ఆమాటలు జరుగుచుండగానే అక్కడనుండి కొంతమంది కల్లెలు తీసికొని వచ్చిరి. వచ్చినందు కల్లెనుచూచుకూడా కొంతమంది కల్లెలు తీసికొని వచ్చిరి. వారికి వచ్చు కొంతసేపు (10 నిమిషములు) కల్లెలతో కల్లెకొనిరి. అయితే యిరువార్తలవారికి చాలదెబ్బలు తగిలెను. రెడ్డిగారి పెద్దయశస్సులు వారికి అపవేసిరి. లేనియెడల జానీలు తరిగొండనుండి. వారిరువురికి తొలక మనస్సులో ప్రాధములేదు.

టి. శివరామిరెడ్డి.

శ్రీమద్దయానంద బ్రహ్మచర్యశ్రమం,

అర్యసమాజ్-బెంగళూరుసిటీ,

కరవు ప్యాకేజీ కంట్రాక్టును, జమీందారును, వరి ప్రిన్సిపాల్ కాలేజీలో మొదలు అగు ము. రా|| శ్రీ|| టి|| యునీవర్సు గారు ఆర్యసమాజమునకు విరమణగా విచ్చియుండు ప్రవచనము 26-8-28 భాగమును ఉదయము ఏడేనిమిది మంతుల శ్రీమాన్ స్వామిశాస్త్రిగారి సరస్వతిగారియాధిపత్యమునందును, శ్రీమద్దయానంద బ్రహ్మచర్యశ్రమమునందును, బ్రహ్మచారుల నలుగురిని వేదోక్తిత్యాది వంటి వేదగీతగీతములును పండిత పరమహంస కట కృష్ణరామానుజాచార్యుల వారున్న పోరాహిత్యమువహించి, ప్రవచన సుస్థానములను జరిపి, తనవంతు ముట్టి బ్రహ్మచారి సేవామిత్రుల వారి సహాయమున ప్రేక్షకులందరిని నోవించి నొప్పించెను. వైశాఖ శ్రవణములకు టి. యా. విజయదేవు యం. ఎ. బాట్లగారున్న కే. హెచ్. రామయ్య టి. ఎ. బాట్లగారున్న ఎ. శ్రీకంఠయ్యబాట్లగారున్న తదితరసామాజికపురజను లకకముగా విచ్చేసియుండిరి. కార్యక్రమము లతి విజృంభణగా జరిగెను.

కార్యదర్శి

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు

వైద్య వ్యాధి వ్యాధి కోర్కెను సెప్టెంబరు 22, 28 తులన శ్రీ కునిరాజుగారి యాదరణను జరుగునని తెలియపర్చి నది. ఈ సందర్భమున నాకు విరమణ కొన్ని యభిప్రాయములు తెలియజేయుచున్నాను. కార్యనిర్వాహక కర్మములను నడిపిం

చును వానియందలి సభ్యసభ్యుల బరికొని తననుగుణముగ నొనరించెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

1. ప్రతివర్సమునకైన సభయందు జరుగవలసిన యువ శాస్త్రముల జాబితా యువశాస్త్రముల పేరులతోనూడ ప్రకటిం చుట. ఇందు మాఖ్యముగ నొక్కొక్క వ్యాసమున కంతకాలము వట్టి నదిగూడ ముందుగా తెలిసికొనుట యవసరము. కానివో వైబ వాడ సభలోవలె కొండల కాశాధికము కలగకమాను.

2. ఈసభ జరుగుచున్నప్పుడు పోస్టు పూట గాని లేక న్యుదుడిమున నేగాని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాస్త్రముల పోటీపరీక్ష యొక్క సభ్యుల వలయును. ఇట్టిపరీక్షకు మార్గదర్శకులు రాజమహేం ధ్రాజుగారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమువారు. ఈపరీక్ష 1915 వ ఖాతావైపున మారంభమాయెను. ఇప్పటికిని ప్రతివర్సము జరుగు వలెనుచు వినిపిచి.

తరువాత జరుగను ఆంధ్రసభ వారు మొదలు పెట్టి 1919, మూలమున సభ్యులను జరిపిరి. కాని వారణాశిరములచే నది నిలిచిపోయెను. ఇకముందు మరల సాగగలదని మామ్యకము. ఈ రెండు పోటీపరీక్షలయందును బంగారుపతకముల సహజము కలదు. ఈ యాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తుకు ఆంధ్రభాషాపాఠ సాహిత్య మెక్కడుగలదు. అందు మాఖ్యముగ నీవర్సము తునిరాజుగారి యాదరణను ఉయ్యూరుజమీందారుగారి సూచి పత్రములకేంద్ర సభజరుగునట్లు నట్టిసందర్భమున నిట్టి పోటీపరీక్షలు జరుగుటకు సలహా వహించెను. ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తుయందు 1116 ల జనుమానులును వహోపాధ్యాయులందఱులవలెనే యీ సభయందు నిట్టిపరీక్షలనువలెకొన్ని పునాదిచేసి సభ్యులమున జక్కగ జరుగగలదు. కావున వైద్య కార్యనిర్వాహకకర్మమునా రాజాచింది యిట్టిపరీక్షకు దగుప్రయత్నముల చేసి తద్వీయ్య ప్రకటనను ముందుగా సభలో నుంచెదరుగాక. ఇది కర్మసాధనోప కారమును కార్యము కావున నుపేక్ష సేయక జనుప్రదముగా నెరవేర్చెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

మొనం చాటి హనుమంత రావు,

అష్టాధిపతి, నెల్లూరు

పీర్లపండుగ మహోత్సవము

శికి ద్రావాదు

ఈజ్జతంబున నింతవఱకు ఈసంవత్సరం పీర్లపండుగ ఉత్సవములు జరిగినట్లుగా మరలొప్పుదును జరిగి ఉండలేదనియు 70. 80 సంవత్సరముల వృద్ధులకువలె చెప్పుచున్నాను. 28-8-21 తేదీ పీర్ల గుండమున పడుకోజు. యీకోజు పురయం లగా యెతు తెల్లవారుండుకు రియాలు అకాశం నిర్మలముగాను చల్ల గాను మలముచూచుటను వీచుచుండెను. సాయంత్రం 4 గంటలు మొదలు 4 1/2 గంటలవరకు ఒక ఆరగంట మూతం పారునూ ర్ననుండి రాబడిన చూడరు ఆయాసము లెక్కువకో యన మంచు లిడువుల మారెగా ప్రవృత్తము మరలసి అందరిమీతులు చల్లప రిచెను. ఈకోజు పురయం 8 గంటల కేవల గ్రామములనుండి వేస వేలు జనులు పడుకూచూడ రా సాగిరి. సాయంత్రం 4 గంటలకు అత్తప్పపల్లిపిలగానుతు పుచ్చేనుసాగరువరకు మహారు రెండు లక్షలవలలు తాళములతోను వాద్యములతోను వేదముల తోను కొన్ని పర్వాలనువిస్త్రీ మాక్రమించిరి. తేమ్మపిడి యరు ప్రక్కలయందు యన్ని మేకలమీద నున్న శ్రీమతు యిప్పా దిలగు కుండా యేర్పాటుచేయించిన ఆమెదేల భావండులు మిక్కిలి క్లాసునీయులు. సాయంత్రం 2 గంటలలకాయెరూ రాతి 10 గంటలవరకు తేమ్మపిడివారిని మోటారుబండ్లు మున్నగునవి రావండుటకు మోగెల్తోనుమొంటు మోగెల్తోను దొరవారు అక్కకు వారిచేయించిరి. అనెకమంది పోలీసు థిలులు తమ తమ విరుదులలో గూడిన ద్రుమ్ములు ధరించి ప్రజలకు ఏలాటి అపా యము రావండానున్న అల్లర్లు జరగవండానున్న యెక్కల శ్రద్ధతో తమ ద్యూటీలను నెరవేర్చిరి. ఇంతేల దివానుబహద్దరు రామగోపాల శేఖరుగారి మేడగద్ద కప్పించుకొని అల్లాడుచు న్ను 5 సంవత్సరముల ఒక ముచ్చరిపోయి హాసపోలీసు థిలులు తనతనముచేసికొని తన భుజముమీద అపాలనిరాపాడి ఆ వివాద సముద్రములో బాటునికొరకు అల్లాడుచున్న తల్లికి అపాలని ఒప్పించి అనేక వేల జనులచే కొనియాడబడెను.

ఇట్టి కట్టుదిట్టములు చేసే సర్వదా ప్రజల శ్రేయమున కోరుచున్న మా కలెటరుమొంటు మోగెల్తోనుగారికి పోలీసు నూపరింబె. డె.టు గారికిన్ని అనేక వేల వందలములు సమర్పించెదరు.

బచ్చు రాఘవయ్య

చతుర్థ పక్షపాతి వ్యాధి కోర్కెనము

ఈవెల 28, 29 తేదీలలో బెజవాడ ప్రకృతికార్యాలయ భవనమున ప్రకృతివైద్యుల యొక్క చతుర్థ వ్యాధి కోర్కెనమును, ప్రకృతివైద్యుల సభయందు, భారతదేశీయ ప్రకృతివైద్య ప్రచారణ సంఘసభ్యుల సమావేశమును మిక్కిలి జనుప్రదముగా జరుప బడినది. 28-వ తేదీన కే. యేనుగవాని లంకనుండి హతయోగాశ్ర మాధిపతులగు శ్రీశ్రీశ్రీ ఆయుర్వేదముధానిధి పాత్రా కృష్ణం రాజయోగింద్రులను, వారిసోదరు లగు శ్రీరామ రాజ యోగింద్రులను, వారి శిష్యులగు శ్రీగొల్లబల్లి వెంకయ్యయోగి గారు ను విచ్చేసిరి. పలువురు ప్రతిదినము వారి దర్శనము గానించుచు యోగవిద్యయును, ప్రకృతివైద్య రహస్యములను తెలిసి కొనిరి. వివిధ ప్రదేశములనుండి ప్రకృతివైద్యులను, కోగలును, ప్రేక్షకులను వచ్చిరి. వారలలో ముఖ్యులు. శ్రీ గంధం వెంకట కృష్ణరావుగారు టి.పి. శ్రీ పుచ్చా వెంకటయ్యగారు (దంక లూరు ఆగ్రహారం), శ్రీ ఆగ్రా తాలముబంధనాసుగారు, శ్రీ విష్ణుభట్ల ఆపధానులు గారు (నరపల్లె) శ్రీ మాజేటి సు. మల్లి భాస్కరరావు గారు (చెన్నకట్నం) శ్రీ బొల్లప్రకాశ సు.దర గోపాలరావు గారు (రాజమండ్రి) మున్నగు ప్రకృతివైద్యు లును, శ్రీ బడేటి విశ్వనాథరావు (టి. ఎ. టి. ఎల్. హైకోట్ట పక్షిగారు, నెల్లూరు) శ్రీ ఉప్పలూరి వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు, మారినపేట, మున్నగువారు విచ్చేసిరి. 28-8-28 ఉద యమున సభకు సభ్యులగు శ్రీ కందుకూరు మ. వైరకమూర్తి పంతులుగారు (టి. ఎ. టి. ఎల్.) వచ్చుట యాలస్యమైనందున వారు వచ్చుదనుక శ్రీ తూనుగుంట్ల రామస్వామి శ్రేష్ఠిగారు (టి. ఎ. టి. ఎల్.) సభ క్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షుల ప్రారంభోపన్యాస మైనదివలె శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి యరు పురు కొమారులను కొమార్తెయును సుస్మృతమున రామానుజ బాలకాండయను, శ్రీ కంకరాచార్య స్తోత్రములను, జరించి హిందీభాషలో నవ్యోధనము ను గావించిరి. శ్రీవీరేశయనంద స్వామిలవారి శిష్యులగు శ్రీ కోకా అప్పారావునాయుడు గారు “బ్రహ్మవిద్యను” చూర్చి యావస్థాపించిరి. శ్రీ రామరాజ యోగింద్రులవారు తమచే రచించబడిన “మహాయోగము” అను గ్రంథమును జదివి సభ్యులెల్లర నానందాద్రి నోలబడిరి. తరువాత లోట్టిస్వామికాలపరిమితిని సూర్చి చర్చించబడినది. వైద్యులెల్లరు నీల ఆభిప్రాయానుభవములను దెలిపిరి. కే.లూరు నలుమేజిస్త్రీలుగారు శ్రీ కోకా వెంకటకృష్ణరావు నాయు డుగారిచే తెలిపబడి సంపదిన “పాలచికిత్స” యను గ్రంథ ము లిక్కి వోలునుండి శ్రీ పున్నాడ ప్రేరాజాగారిచే సంపదిన కూనె “జలచికిత్స” యను వ్యాసము, చెన్నకట్నము నుండి దాక్తురు పి. వైద్యుల మొదలెల్లరుగారు సవిన లేఖలును, వారు మేరరాణిగారికి వాసినపవన విజ్ఞప్తియును జరుపబడినవి. 1 గంటకు సభ్యులెల్లరుకు వివిధఫలములచే ఫలసంతర్పణము గావించ బడినది. 8 గంటలకు భారతీయ ప్రచారణ సంఘసభ ప్రారంభించబడినది. శ్రీ కె. ఎ. వైరకమూర్తి పంతులుగారు సంఘమయొక్క యద్రేకులు, నియమములను గురించి యుపన్యసిం చిరి. శ్రీ తుర్లపాటి శేషవలరావు గారు (టి. ఎ. యె. టి. యెన్) మానసికచికిత్సయ గురించి యుపన్యసిం చిరి. ప్రకృతి కార్యాలయోద్యేహలనుగుంచియు, ప్రకృతివైద్య కాభివృద్ధిగురించియు కార్యాలయ భర్త్యుల యుపన్యసించెను. ప్రకృతిసంఘము రిజిస్టర్ యనువరకును గతవత్సరపు కార్యనిర్వా హములచే యధికారమునం దుండులులు తీర్చిదిద్దబడి సభ ము గింపుచేయబడినది. 27-వ తేదీని వివిధ ప్రదేశములనుండి వచ్చిన కోగులెల్లరుకు మచికముగ సలహా లొంగుబడిన. వారికి కల సుదేహము లన్నియు దీర్చుకొనిరి. నిచ్చేదిదను నూతనాశ ముకులను సహారంగ సభ జరుపటకు వీలుచేసెదమను. కా కార్యాలయమున శ్రీ చవలవాడ నాగభూషణరావుగారు (పేరు కలపూడి) రు 50-0-0 వార్షికరారాగ మొసగిరి. దాక్తురు టి. పి. మదక్ (నాంధ్రకజు) గారు 10 గ్రంథములను, శ్రీయోగింద్రులవారు కొన్ని గ్రంథములను, మరెందరు కొన్ని విరాళముల నొసగిరి.

నాసిరెట్టి హనుమయ్య

గుక్మిణి పరిణయము

శ్రీముక బూరుగుల పూర్ణయ్యకర్మగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ 18-8-28 తేదీ సారస్వతానుబంధములో రక్తిబోపణయమును గుఱించి వ్రాసిన వ్యాసమును చదివిరి.

వాదవానిని కోప్పర్చి వరసింహాచలప్రదీప ము తోచెడి చిక్కిబోపణయ ముక తాటి చూపలతలి మాగురువులకు

అక్షరము 27:— నేటిదివసా సాయంకాలము 4 ఘంటలవఱకు సంతృప్తి పరితాళము జరుపఁ దెను. అన్ని దుకాణములు (కూరగాయలు, వక్ర, అర దుకాణములు సహితముగా) మూసివేయబడిన. తాలూకాబోర్డువారి ఉద్దేశములో నున్న ప్రాథమిక పాఠశాలకూడ మూయిబడిన. ఇదివఱకు జరిగిన సంతృప్తి పాఠశాలల సంవర్ధములలోవలె సోపానవారగాని, రెడన్సు ఉద్యోగములుగాని యేర్పడిన బోర్డువారు కలుగజేసిరిన జేరు.

టిన్నే రేకుల పరిశ్రమలకు

రక్షణము

టారిఫుబోర్డువారి విచారణ

(అ|| ప్రె|| స్పెషలు స్వెస్టు)

జమ్మిపురము 28 ఆగస్టు:—టారిఫు బోర్డు వారి రీదినమున, జమ్మిపురమువద్ద, గొల్లూరియను ప్రదేశమునగల టిన్నే ప్లేటు పరిశ్రమల ప్రతినిధులను విచారించిరి. ఈదినముతో నిచ్చట విచారణను కొంతవరకు ముగించిరి. టారిఫుబోర్డువారు తిరిగి సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన కలకత్తాయందు సమావేశమై మిగిలిన విచారణను అచ్చట ముగించెదరు. గిన్నాలా, కాళీగార్లు కలకత్తాకు వెళ్లకపూర్వము గురువారమున తాతాకంపెనీవారి ఇనుము గనులను దర్శించెదరు. టిన్నే ప్లేటుపరిశ్రమ ప్రతినిధులు, తమ పరిశ్రమకు రక్షణమునెసగి టిన్నే ప్లేటు బ్లాకుపేటు దిగుమతులపైన దిగుమతి ధరలపై నూటికి 45 చొప్పున సుంకముల విధింపవలెనని గోరిరి. నాల్గంబలసేపు సాక్ష్యము విచారించబడెను.

తాతాకంపెనీవారు ఉత్పాదించుతున్న నూటికి 88 1/8 చొప్పున సుంకమును విధించి దేశీయ ఉత్పాదకముల రక్షణ మొనగవలెనని గోరినదివారికి ఈపరిశ్రమల సాక్ష్యమును విచారించుట కిదియే ప్రథమము. సాక్ష్యములవలన ఈపరిశ్రమ గత డిసెంబరుమాసమున మాత్రమే 3ని ప్రారంభించెననియు ప్రస్తుతమున్న ఆరు యంత్రాలయములలో రెండు యంత్రములతో మాత్రమే ఇప్పుడు పనిచేయుచున్నారనియు, రాబోవు మార్చి మాసమునకు నాల్గయంత్రాలయములు పనిచేయునట్టిలానికి వచ్చుననియు 1925 మార్చిమాసమున కన్ని యంత్రాలయములను పని చేయునట్టికి వచ్చుననియు దెలియవచ్చెను. ప్రెకారములచేత, ఈపరిశ్రమ కంపెనీరక్షణము గావలసివచ్చినో ఖచ్చితముగ జెప్పజాలమనియు చిత్తులెక్కుల ననుసరించి తాత్కాలికము టిన్నే, బ్లాకు ప్లేటుల ధరలపై నూటికి 45 చొప్పున దిగుమతిని కక్షముల విధించి రక్షణమునగవలెననియు సాక్ష్యముదెలిపిరి. టిన్నే ప్లేటు యంత్రములకు కర్మయత్నముగలిగిన లెక్కలను దొలపవలెనని బోర్డువారు గోరిరి. తరువాత నీ వివరముల సరఫరా చేసెదమని సాక్ష్యముజెప్పటచే మిగిలినవిచారణ కలకత్తాయందు జరిగినట్లేర్పడుటచేనెను. రక్షణమునుగోరు వాదనను బలపరుచుచు టిన్నే ప్లేటుపరిశ్రమ ప్రతినిధు లొక మొదలొకడైన ను జేరించిరి. కాని వారి సెంటిమెంటును, ప్రతినిధులనును ఆ మొదలొకడైన యొక్క ప్రతుల నొనగ లేదు. కాని సాక్ష్యము విచారణసందర్భమున అధ్యక్షుడు అదలి వివరముల స్పష్టపరిచెను.

ఈదినమున కర్మయత్నము విచారించుచు: వారి సేరు: ఎ. కె. పాల్గొనెను, (డ్రైక్లర్లసంఘాధ్యక్షుడు) జె. బి. బ్లాకు పాల్గొనెను (డ్రైక్లర్) హెచ్. డి. బ్రౌన్ (గొల్లూరియందలి ఏజెంట్) జి. లెవెన్ (కర్మయత్నము) కంపెనీతరపున విచారించబడినవారిలో బ్రౌన్ బోర్డువారు నాయకులు. వీరు చెప్పినదానిని, ఇతరసాక్ష్యుల అభ్యుదయము బలపరిచిరి. వారి కీర్తినివలయును దెలిపిరి.

పరిశ్రమయజమానుల వ్యవహారము

ఈపరిశ్రమను ప్రారంభ మొనర్చిన పూర్వము ఈదేశమున పరిశ్రమను దిగుమతి సుంకములచే చాలచిట్టలు లెట్టించెను. బర్మా అయిలంపెనీవారియొక్కయు తాతాఉత్పాదకముల వారియొక్కయు సహాయములేనియెడల ఈపరిశ్రమ స్థాపించబడి యుండక పోయెడిదే. టిన్నే ప్లేటుకంపెనీ వాటాలలో 2/3 వంతులు బర్మా అయిలంపెనీవారు కలిగిరి. మిగిలిన 1/3 వాటాలను తాతాకంపెనీవారు కలిగిరి. ఈకంపెనీయొక్క వాటాలమార్గములయొక్క మొత్తము 75 లక్షలు. ఈకంపెనీకి టిన్నే ప్లేటులను సరఫరా చేయుటకు తాతాకంపెనీవారి కంగీకరించి టిన్నే ప్లేటులను కొనుటకు బర్మా అయిలంపెనీ వారు అంగీకరించిరి.

వస్తుసమృద్ధి

ఈపరిశ్రమకు ప్రధానముగ ఉత్పాదకము భారతదేశమునందే వారమున్నది. ఇది, ఎంత సున్నితముగనుండవలెనో అంత సున్నితముగనున్నది. దక్షిణదేశమునందే కష్టించబడిన పనివాని నాయక

త్వముకొండ భారతీయులు కట్టి నున్నది టిన్నే ప్లేటు కయారు జేయుటయందు చురుకైనవారగుచున్నారనియు, వేలవల పారిశ్రామికమును, అమెరికను పారిశ్రామికమును గూడ భారత వాతావరణపరిస్థితులు ప్రశ్నచేతు ప్రతినిధులను దెలిపిరి. అయినను వేసవికాలమందుగూడ నీదేశమున నీపరిశ్రమను నిరాపూర్ణముగ సాగించుటలో మా కెట్టిచిట్టలును గలుగుటలేదు. ఈ పరిశ్రమయొక్క యంత్రములను ఈదేశమున కావలసినంత గిరాకీ గలదు.

ఈకంపెనీవారు సె|| డి|| 28 వేలటన్నులు టిన్నే ప్లేటును కయారుజేయునని అంచనాచేయుటచేను. భారతదేశమునకు సె|| డి|| గావలసియున్నదానిలో నీ మొత్తము సగముండదు. బ్లాకు ప్లేటునుదెచ్చి దానికి తగరమును పూయుట చాలములభయము. అందుచే బ్లాకు ప్లేటుదిగుమతులపైనగూడరక్షణముగలదును ధింపవలెను. ఈపరిశ్రమకు అవశ్యకములగు, పామ్ ఆయిలు పిండు మూలలను ప్రస్తుతము విదేశములనుండి దిగుమతిచేయుటనియున్నది. అందుచే వానివెనున గంభకము, గంభక ద్రావకముల వైసను దిగుమతి సుంకములను తొలగివలెను. ఇట్టి యాదీపదార్థములు చిరముగ దిగుమతిచేయుట సంతకరము భారతదేశమున కిదిసంతకరముగలిగిరి. తయారుజేయుట సాధ్యముగాదు.

కంపెనీవారి కంట్రాక్టులు

అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బ్రౌన్ బోర్డువారికి తెలిపిరి:—మారకము లేదు అనునాటముగ నుంచుటచేతను, అమెరికాయందు యంత్రసామగ్రికి అనుకూలించు కంట్రాక్టులకుగల కష్టములను దిగుమతి సుంకము లధిక మొనర్చుటచేతను మొదట ననుకూలించు దానికంట్రాక్టులను ఎక్కువయెంత సామగ్రిని కొనుటచేతను పరిశ్రమనిర్మాణముయొక్క కర్మయత్నము, చాల అధికమయ్యెను ప్రస్తుతము యంత్రసామగ్రియంతయు 150 లక్షల ఖరీదును. ఇదివర కొనవచ్చునైన, కంట్రాక్టు ప్రకారము ఇచ్చట కయారు జేయుటకు టిన్నే ప్లేటును 28 వేలటన్నుల రేకును బర్మా అయిలు కంపెనీవారు క్రయమునకు తీసికొనవలెను. మొత్తము యంత్రముల దీ మొత్తము క్లి కంతులందును మిగిలినదానిని, తాతాకంపెనీ మొదలగు భారతదేశపు విక్రయింప బడును.

ఉత్పత్తి వ్యయము

ఉత్పత్తివ్యయమును గురించిన అంతయు కొన్నిటిని కంపెనీవారు బోర్డువారికి రహస్యముగా జెబువ గలదు కాని బహిరంగముగ జెబువజాలరు

అధ్యక్షుడు బహిరంగముగ విచారణను జరుపుట యొక్క అవశ్యకతను గురించి స్పష్టముగ వివరించెను. ఈపరిశ్రమకు రక్షణ మొనగుటకు బలపరచుటకు కారణములు గలవి కానివికావారికి బాగుగ విశ్వాసము గలిగించుట అవసరము. కంపెనీవారు తెలుపుచున్నవలెను రహస్యముగ వినుటకు బోర్డువారి కెట్టి అధ్యంతరమును లేదు. బహిరంగ ప్రకటనచేసి అంతయు ఎంతమాత్రమును నడచుకొనింపబడవలెనని నుండవచ్చును విషయమును మాత్రముస్పష్టముగ గావించవలెను. అని అధ్యక్షుడు తెలిపెను.

అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి ఇట్లు తెలిపెను టిన్నే రేకులను సరఫరా చేయుటయందు పదివర్షములలో నీకంపెనీవారు విదేశములతో పోటీచేయుగలరు. ఈవ్యాపారముం దీకంపెనీవారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించునని భయములేరలేదు. వేలవలకంపెనీ యొక్కటి యీ దేశమునకు వచ్చి అచ్చట నీపరిశ్రమను ప్రారంభింప నున్నదని వినియున్నాము.

గిన్నాలాగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి ఇట్లు తెలిపెను. ఉత్పాదకముల సరఫరాను భయముచే నీరక్షణమును గోరుటలేదు. విదేశములతో సరిగ పోటీచేయుటకుగా నీరక్షణమును గోరుచున్నాము. ఇతరదేశముల టిన్నే రేకుల పరిశ్రమలతో పోల్చిచూచిన యెడల నీదేశమునందలి ఈ పరిశ్రమ చాలా చిట్టలచే బాధపడుచున్నది. ఈ చిట్టలను తొలగించవలెను. భారతదేశమునకు సె|| డి|| 28 వేలటన్నుల టిన్నే రేకు గావలసియున్నది. బర్మా అయిలు కంపెనీవారు మా కర్మయత్నము 21 వేల టన్నులరేకును దీసికొనుచున్నాడు. ఇంకను 7 వేల టన్నులను ఇతరవిధములగా విక్రయింపవలసి నుండును.

గిన్నాలాగారు:—మీ 7 వేల టన్నులను అమ్ముడుపోవుటకుగాను, 28 వేల టన్నుల రేకులనుగూడ ప్రజలందరిని ఎక్కువ ధరల భరింపవలెనని గోరుట స్యామము?

బ్రౌన్ బోర్డువారు:—అవును. కాని మేము చాల ఎక్కువ రక్షణను గోరుటలేదు.

గిన్నాలాగారు:—మీకు తయారుజేయు మొత్తములో నూటికి 75 చొప్పున దిగుమతిచేయు బర్మా అయిలు కంపెనీ వారు కిరసనమునె ధరల సెక్కునజేయురా?

ప్ర:—అవును. గిన్నాలాగారు:—దీనిని బట్టి జూచినియెడల, బర్మా అయిలు కంపెనీవారు కిరసనమునె ధరల సెక్కునజేయురా? కొనెదరు. మీ పరిశ్రమకును, ప్రధాన భాగస్వాములకును మీ కొనగలదు రక్షణమునకు వచ్చులాభములలో క్లి కంతులను బర్మా అయిలుకంపెనీవారే పొందెదరు. ఇక ప్రజల కేవిధమును నుడయోగము గలుగును?

ప్ర:—రక్షణపద్ధతి నొనగుటకునందేదయోగమునకును మై నిలచియుండు టిన్నే ప్లేటు పరిశ్రమయొక్కటి యుండుటయే లాభము.

గిన్నాలాగారు:—భారతదేశమునకు గావలసిన 56 వేల టన్నులను మీ రెన్నటికి కయారు జేయుగలరు.

ప్ర:—ఈ విషయమున నిశ్చయమును వివరముల దొలపజాలను.

గిన్నాలాగారు:—రక్షణ మొనగని యెడల టిన్నే ప్లేటు పరిశ్రమ మూసివేయవలసివచ్చునని భయము గలదా?

ప్ర:—నే నీ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొనగజాలను. కాని, సప్తముతో సాగించవలసియున్న పరిశ్రమ నుండునట్లు లాభకారి గాదని మాత్రము నేను చెప్పవలెను.

కాళీగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగు రక్షణము నొసగిన యెడల ఇతరదేశములందుంటి భారతదేశమును టిన్నే ప్లేటు సెక్కున చాలగా కయారుజేయు వలెనని నుడివెను.

ఈసమయమున చాల విషయములను గురించి వివరముల సరఫరా చేయవలెనని బోర్డువారు కంపెనీ ప్రతినిధుల నడిగిరి. వానిన్నిటిని సరఫరా చేసెదమని ప్రతినిధులు వాగానమొనర్చిరి. కలకత్తాయందు దీనివలె విచారణ తిరిగి సాగించబడును.

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు అధ్యక్షులుగ నుండిగోరెడువారు పంపిడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముకు దఫా 1.కి యు 2-0-0 చొప్పున చార్జీ యిచ్చుకొనిన గాని ప్రకటించుటకు వీలుండదు. వ్యవసాపకుడు.

చరక సంహిత

నూత్రస్థానము
వక్రని లెవెను వ్యాఖ్యానముతో అచ్చుపడి సిద్ధముగా నన్నది. కొద్దికేతులే యున్నది. వెల రూ 10 మాత్రమే. కలయవాడు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
185 మా టుర్రోడ్డు మద్రాసు అసిస్టెంట్ కమిషనరు

రత్నపురుష లేహ్యం

నుభవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ల పద్మమును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలకా మహిమ తెలియజేయబడెను. విశేషించి వ్రాయు వచనము లేదు. శ్రీ 1-కి రు 2-4-0 లు. సెకండ్రేయ్య- అన్ని సెకండ్రేయ్యలను ఆయుర్వేదముగా వుడుచును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0, కేటలానుకు 4-0 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

ది క్రెస్సెంటు యిన్ను రెన్ను కంపెనీ

లిమిటెడు, బొంబాయి

మిక్కిలి అనుభవశాలులైన స్వదేశ డ్రైర్లకు చే పూర్ణముగా పరిపాలింప బడుచున్నది. అన్ని భయము మరణమువలని భీతిలేకుండ భీమాచేయుదురు. సరఫరైన షరతులలో సబు ఏజెంట్లు కావలెను. వలయువారు యీ క్రిందివారికి ప్రాసికోవలెను

చీమకు కుమారువ్యామిగారు, బి. ఏ.
చీప్ ఏజెంట్లు:—మద్రాసు రాజధాని.
మర్చెంటు, గుంటూరు

అమృతాంజనము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాష (తెలుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్తోత్రార్చబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము: (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు తెలులోనిముద్రనది)	1	4	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్రయము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుభాషామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు పాఠ్య క్లెబ్బు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి వెల —0—8—0
బొమ్మ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

"A Gate"
నెల్వ్ ఫిల్లింగు ఫవుంటన్

వే నాలు
రూ. 2-0-0] [డబుల్ రూ. 15-0-0

గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబుల్ 1-14-0

గాజుపాళీలు }
కలములు } " 0 2-0, డబుల్ 0-15-0

ఫవుంటన్ }
ప్రెస్ కప్పులు } " 0-1-6, డబుల్ 0-12-0

కర్తవ్యతా డబుల్ మోడ మంచుమిషను యిన్స్ బ్రును.

విక్టోరియా డిప్

మైలాపూరు, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

దుర్బలులపాలిటి సంచని:— మేనాను, నిక్కా, కుక్క నవ్వు, నిస్సత్తున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని వారికి మంచి బలమును, యశస్వమును, కాంతిని, పిర్యవృద్ధిని తాప పాపిని, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బులు చాటును 20 రు దబ్బి రూ 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0—8—0 (8851)

కోవాపువ్వ లేవ్యము:— ఇది మలబద్ధమున కోవాట్ల కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతశ్రావణము 15 రు॥ డబ్బి రూ 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0

పి. పి. అంబుల్, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేపి, పెల్లా-చెల్లా

మీకు 219

వెంట్రుకలే ఆందము? రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికారమునుపే త్వరపడును. ఉడికవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే కామినీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నది, శిశో మాంసమున్నది, యిది రివ్యవధము వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గుర్రము గాని యుండదు మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడో మెత్తిదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజుననే తీసి చీలి చూడుము

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికారమునుపే త్వరపడును. కామినీయా తలనూనెను దిన్న శిశోత్పత్తి ముదిగ జేయును. వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జిలు ప్రత్యేకము. అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సునాచన ప్రద్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"బ్యూటీఫుల్ బహారు"కు వ్రాయును.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది అర్బుచ్చుకొనే సుఖముగలది.

"Everybody's favorite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dillbahar, Sold everywhere,"

కొన్ని బుడ్డి 15 రు 2-0-0 } కొన్ని చుక్కలు చేతిరుచులయందు చల్లిన మిక్కిలి వ్రాసు బుడ్డి 15 రు 0-12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును వ్రాసు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0 }

ఇది మంచి అమ్మవారికిరీతిపన్ను, నరకు అమ్మవారికిరీతిపన్నుగా దొరుకును. లేకున్నా

వాలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ. 155 జమ్నామణిడు, బొంబాయి.

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడ మొనరి. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలనూ అధికము - ఎల్ల నిష్ఠయులగు గాను దయచేసి వ్రాయండి.

విశాము:—

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

28 బాబ్స్, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

ఆంధ్రసాదకులచే చేయబడినది. మెలయినది వెంటనే ధరలకాటలాగున వ్రాయుడు.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టన్న ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

2081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అ. డెను: "ఇండి స్ట్రీక్" పెద్దాపురం.